

Briselē, 2018. gada 1. oktobrī
(OR. en)

12536/18

**Starpiestāžu lieta:
2016/0359(COD)**

**JUSTCIV 226
EJUSTICE 126
ECOFIN 852
COMPET 630
EMPL 441
SOC 567
CODEC 1545**

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Padome
Iepr. dok. Nr.:	12334/18 + COR 1, WK 11168/2018
K-jas dok. Nr.:	14875/16
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, otro iespēju un pārstrukturēšanas, maksātnespējas un saistību dzēšanas procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu 2012/30/ES – vispārēja pieeja

I. IEVADS

Ar 2016. gada 23. novembra vēstuli Komisija Padomei un Eiropas Parlamentam iesniedza priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, otro iespēju un pārstrukturēšanas, maksātnespējas un saistību dzēšanas procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu 2012/30/ES ("ierosinātā maksātnespējas direktīva").

Priekšlikums ir balstīts uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 53. un 114. pantu, tātad uz to attiecas parastā likumdošanas procedūra.

Šis priekšlikums ir viens no svarīgākajiem uzdevumiem saskaņā ar "kapitāla tirgu savienības plānu" un "vienotā tirgus stratēģiju". Priekšlikuma mērķis ir mazināt nozīmīgākos brīvas kapitāla plūsmas šķēršļus, kuru pamatā ir atšķirības dalībvalstu pārstrukturēšanas un maksātnespējas regulējumos, un nodrošināt, ka finanšu grūtībās nonākušiem dzīvotspējīgiem uzņēmumiem un uzņēmējiem ir piekļuve iedarbīgai preventīvai pārstrukturēšanai un otrās iespējas procedūrām un ka vienlaikus tiek aizsargātas kreditoru leģitīmās intereses.

Saistībā ar darbu, ko Komisija veikusi pie banku savienības, ar priekšlikumu cenšas arī sekmēt, lai tiktu novērsta tādu aizdevumu uzkrāšanās, kuri nenes ieņēmumus.

Padome (Tieslietas un iekšlietas) 2018. gada 4. un 5. jūnija sanāksmē jau vienojās par daļēju vispārēju pieeju attiecībā uz III sadaļu (Parādsaistību dzēšana un diskvalifikācija), IV sadaļu (Pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumi) un V sadaļu (Pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūru uzraudzība), kā arī par attiecīgajām definīcijām un apsvērumiem.

Kad notika intensīvas tehniska līmeņa apspriedes, prezidentvalsts Austrija, arī pamatojoties uz rezultātiem, kas izriet no politikas debatēm Padomē 2017. gada jūnijā (9316/17) un 2017. gada decembrī (15201/17) pievērsās tam, lai rastu labu kompromisu attiecībā uz I sadaļu (Vispārīgi noteikumi), II sadaļu (Preventīvās pārstrukturēšanas regulējumi) un VI sadaļu (Nobeiguma noteikumi).

Ņemot vērā Civiltiesību jautājumu darba grupas (maksātnespēja) 2018. gada jūnija, jūlija un septembra sanāksmes, prezidentvalsts uzskata, ka par visu pārskatīto ierosinātās direktīvas tekstu, tostarp apsvērumiem, ir iespējams panākt vispārēju pieeju.

Šā dokumenta pielikumā iekļauto kompromisa tekstu ir apstiprinājusi Pastāvīgo pārstāvju komiteja (II) savā 2018. gada 26. septembra sanāksmē.

Eiropas Parlamenta Juridiskā komiteja (*JURI*) 2018. gada jūlijā nobalsoja par savu ziņojumu attiecībā uz šo dosjē. Minētais ziņojums 2018. gada septembrī tika apstiprināts Eiropas Parlamenta plenārsēdē, un tas nozīmē, ka tiklīdz Padome būs pieņēmusi savu nostāju, varēs sākties iestāžu sarunas.

II. KOMPROMISA KONKRĒTIE ELEMENTI

A. Piekļuve preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam

No sarunu sākuma dalībvalstis vispārēji vienojās par principu, ka parādniekiem, kam pastāv maksātnespējas iespējamība, vajadzētu būt piekļuvei preventīvas pārstrukturēšanas regulējumam, kas tiem dotu iespēju novērst maksātnespēju un nodrošināt to pastāvētspēju. Tomēr vairākas dalībvalstis pauda bažas par to, ka tad, ja minētajam regulējumam ļautu piekļūt parādniekiem bez pastāvētspējas izredzēm, rastos lieki maksātnespējas procedūras uzsākšanas kavējumi un samazinātos attiecīgās mantas vērtība. Tādēļ kompromisa teksts dod minētajām dalībvalstīm iespēju saskaņā ar zināmiem nosacījumiem ieviest pastāvētspējas pārbaudi. Tomēr šī pārbaude nav obligāta, un tādējādi citām dalībvalstīm, kuras to vēlas, būtu iespēja nodrošināt vieglāku piekļuvi procedūrai.

Dažas dalībvalstis arī vēlējās, lai šis regulējums kļūtu pieejams pēc kreditoru lūguma. Tādēļ kompromisa teksts tām dod šādu iespēju, ko var izmantot pēc izvēles.

B. Obligāta maksātnespējas procesa administratora iecelšana

Dalībvalstis ir vienprātis, ka preventīvās pārstrukturēšanas procedūrai vajadzētu būt procedūrai ar parādnieka mantu paša valdījumā, kas nozīmē, ka parādniekam būtu jāsaglabā vismaz daļēja kontrole pār aktīviem un ikdienas darbībām. Saskaņā ar šo principu Komisijas priekšlikumā bija paredzēts, ka pārstrukturēšanas jomā praktizējoša speciālista iecelšanai nevajadzētu būt obligātai visos gadījumos. Dažas dalībvalstis bija paidušas bažas par ierobežoto elastību, kas attiecībā uz valsts tiesību aktiem ir paredzēta Komisijas priekšlikumā. Tās uzskatīja, ka šāda praktizējoša speciālista klātbūtne var palielināt procedūras efektivitāti un nodrošināt, lai tiktu ņemtas vērā visu iesaistīto personu intereses. Tomēr Komisija bija pārliecināta – ja praktizējošs speciālists ir obligāti jāieceļ visos gadījumos, šāda prasība sadārdzina un apgrūtina procedūru un tādēļ mazina parādnieka vieglo piekļuvi procedūrai.

Tādējādi kompromisā ir noteikts vispārīgs princips, ka par šāda praktizējoša speciālista iecelšanu lemj atkarībā no katra konkrētā gadījuma apstākļiem, izņemot dažus gadījumus, kuros ar valsts tiesību aktiem var tikt prasīta šāda obligāta iecelšana. Apsvērumos ir uzskaitīti gadījumu piemēri, kuros ar valsts tiesību aktiem var tikt prasīta obligāta iecelšana.

C. Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana

Dalībvalstu nostājas atšķirās attiecībā uz atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas ilgumu. Kaut gan dažas dalībvalstis vēlējās ieviest neilgu apturēšanu, lai ņemtu vērā kreditoru intereses, citas dalībvalstis deva priekšroku ilgākam vai nenoteiktam apturēšanas laikposmam, lai dotu parādniekam pietiekamu "atelpas" iespēju nākt klajā ar pārstrukturēšanas plānu, jo īpaši sarežģītākajos gadījumos. Kompromisā ir paredzēts, ka maksimālais apturēšanas laikposms ir līdz 4 mēnešiem, ko tiesu vai administratīvā iestāde varētu pagarināt līdz 12 mēnešiem. Gadījumos, kad valsts tiesību aktos ir prasīts, lai parādnieks iesniegtu plānu apstiprināšanai tiesu vai administratīvajā iestādē astoņu mēnešu laikā, apturēšana varētu tikt pagarināta līdz laikam, kas tiesai ir nepieciešams, lai pieņemtu lēmumu par pārstrukturēšanas plānu. Tā kā tie ir maksimālie termiņi, dalībvalstis, protams, var ieviest īsāku apturēšanu.

Līdzīga viedokļu atšķirība, kas attiecas uz parādnieka vai kreditora interešu izvērtējumu, pastāvēja arī attiecībā uz tiesas iespēju atcelt apturēšanu. Dažas dalībvalstis bažījās, ka šāda iespēja samazinātu parādnieka "atelpas" iespēju, jo vienmēr pastāv risks, ka apturēšanu varētu atcelt, savukārt citas dalībvalstis uzskatīja, ka šāda iespēja ir vajadzīga, lai aizsargātu kreditoru intereses. Tādēļ kompromisā ir ietverta iespēja atcelt apturēšanu tad, ja tā vairs neatbilst attiecīgajiem mērķiem, vai, kad tā paredzēts valsts tiesību aktos, tad, ja tā rada netaisnīgu nelabvēlīgu ietekmi uz kreditoriem, tomēr dalībvalstis var ieviest minimālo laikposmu, kura laikā apturēšanu nevar atcelt. Dalībvalstis var arī paredzēt, ka iespēja lūgt apturēšanas atcelšanu ir tikai gadījumos, kad kreditoriem nav bijusi iespēja tikt uzklautiem (piem., kad apturēšana ir automātiska).

D. Kategoriju izveide

Komisijas priekšlikumā ir ieviesta prasība iedalīt kreditorus dažādās kategorijās balsošanas vajadzībām, atkarībā no to interešu kopīguma. Tomēr dažas dalībvalstis šo sistēmu nepazīna un uzskatīja, ka tā varētu būt apgrūtināša, dārga un daudzos gadījumos lieka. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad parādnieks ir mikro, mazais vai vidējais uzņēmums, – tā vienkāršās kapitāla struktūras un ierobežotā kreditoru skaita dēļ. Tādēļ kompromisā ir paredzēts, ka dalībvalstis var atļaut mikro, mazajiem vai vidējiem uzņēmumiem izvēlēties neiedalīt ietekmētās personas atsevišķās kategorijās.

E. Pārkatēriju piespiedu piemērošana

Vairākām dalībvalstīm pārkatēriju piespiedu piemērošanas mehānisms bija jauns jēdziens un radīja zināmas bažas. Ievērojamam dalībvalstu skaitam problemātiski šķita divi konkrēti aspekti:

- priekšlikumā ir prasīts, lai dalībvalstis veiktu parādnieka vērtējumu nolūkā noteikt, kuras kreditoru kategorijas atrastos bez atlīdzības (*out-of-the-money*) un tādēļ nespētu sniegt plānam atbalstu balsojumā par pārkatēriju piespiedu piemērošanu;
- priekšlikumā ir ieviests absolūtās prioritātes princips, saskaņā ar kuru nepiekrītošo kreditoru kategorijas prasījumi ir jāapmierina pilnā apmērā, ja zemākas prioritātes kategorija varētu saskaņā ar attiecīgo plānu saņemt izmaksātu naudu vai uzturēt intereses;

Dažas dalībvalstis uzskatīja, ka šo prasību dēļ procedūra kļūtu apgrūtināšāka un dārgāka, savukārt preventīvā pārstrukturēšana – ierobežojošāka vai pat neiespējama. Eiropas Komisija uzsvēra, ka vērtējums būtu nepieciešams tikai tad, ja kreditors ir pieteikumu par pārkatēriju piespiedu piemērošanas mehānismu apstrīdējis tiesā.

Ar kompromisa tekstu cenšas pirmo problēmu atrisināt, ieviešot alternatīvu iespēju, ar kuru dalībvalstis var izvairīties no prasības, ka tikai kreditoru klases ar atlīdzību ("*in the money*") var piedalīties plāna īstenošanā, proti, ja vairākums kreditoru kategoriju nobalso par atbalstu tādā plānā, kurā vismaz viena no kategorijām ir nodrošinātu kreditoru kategorija vai kategorija, kurai ir augstāka prioritāte nekā parasto, nenodrošināto kreditoru kategorijai.

Kompromisa tekstā pievēršas otrai problēmai, piedāvājot dalībvalstīm alternatīvu iespēju, ar kuru tās var ieviest atšķirīgu robežvērtību – "relatīvās prioritātes principu", lai aizsargātu nepiekrītošās kreditoru kategorijas tad, kad tiek izmantots pārkategoriju piespiedu piemērošanas mehānisms. Ar šo iespēju tiek prasīts, lai nepiekrītošās balsošanas kategorijas būtu vismaz tikpat labvēlīgā situācijā kā jebkura cita tās pašas prioritātes kategorija, ja tiktu piemērota parastā likvidācijas prioritāšu secība saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un labvēlīgākā situācijā nekā jebkura zemākas prioritātes kategorija. Tas nodrošina dalībvalstīm vairāk elastības šā noteikuma īstenošanā.

Lai gan ne visas dalībvalstis uzskatīja šīs iespējas par pietiekami elastīgām, liels dalībvalstu vairākums atbalstīja ierosināto pieeju.

III. SECINĀJUMS

Šā kompromisa teksta elementi ir jāuzskata kā kopums, ar kuru cenšas izveidot labi līdzsvarotu regulējumu, kurā līdzīgi tiek ņemtas vērā parādnieka, kreditoru un citu ieinteresēto personu intereses. Lai gan kompromisa tekstā ir saskaņoti daži ļoti svarīgi principi, tas atstāj dalībvalstīm pietiekamu elastību izvēlēties, ar kādu pieeju tās vēlas šos principus īstenot.

Paturot prātā, cik svarīgi ir šo līdzsvaru saglabāt, Padome (Tieslietas un iekšlietas) tiek aicināta savā 2018. gada 11. un 12. oktobra sanāsmē:

- a) apstiprināt vispārējo pieeju attiecībā uz kompromisa tekstu, kas izklāstīts šā dokumenta pielikumā;
- b) vienoties, ka šis teksts kalpos kā pamats sarunām ar Eiropas Parlamentu.

2016/0359 (COD)

Priekšlikums –

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

**par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, par parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju
un par pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūru efektivitātes
palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 53. un 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

¹ OV C , , . lpp.

² OV C , , . lpp.

- (1) Šīs direktīvas mērķis ir novērst šķēršļus, kas liedz īstenot pamatbrīvības, piemēram, brīvu kapitāla apriti un brīvību veikt uzņēmējdarbību un kuru rašanās cēlonis ir atšķirības, kas pastāv valstu tiesību aktos un procedūrās par preventīvo pārstrukturēšanu, maksātnespēju, **parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju**. Šīs direktīvas nolūks ir novērst šādus šķēršļus, nodrošinot, ka pastāvētspējīgiem uzņēmumiem, kas nonākuši finansiālās grūtībās, ir pieejams iedarbīgs valsts preventīvās pārstrukturēšanas regulējums, kurā ir paredzēta to iespēja turpināt darbību; ka godīgiem uzņēmējiem, **kuri ir maksātnespējīgi vai ar pārmērīgām parādsaistībām**, otrā iespēja tiek dota pēc pilnīgas parādsaistību dzēšanas pēc saprātīgi ilga laikposma; un ka tiek uzlabots pārstrukturēšanas, maksātnespējas un saistību dzēšanas procedūru iedarbīgums, it īpaši to ilguma saīsināšanas ziņā.
- (2) Pārstrukturēšanai būtu jādod iespēja **parādniekiem**, kas nonākuši finansiālās grūtībās, turpināt komercdarbību pilnā vai daļējā apmērā, mainot aktīvu un saistību sastāvu, apstākļus vai struktūru vai savu kapitāla struktūru, tai skaitā pārdodot aktīvus vai uzņēmumu sastāvdaļas, **kā arī veicot operatīvas izmaiņas. Ja vien tiesību aktos nav norādīts citādi, operatīvās izmaiņas, piemēram, līgumu izbeigšanā vai grozīšanā vai aktīvu pārdošanā vai cita veida atsavināšanā, būtu jāievēro vispārējās prasības, kas šādiem pasākumiem ir paredzētas valsts tiesību aktos, jo īpaši civiltiesību un darba tiesību noteikumos. Jebkurā parādsaistību kapitalizācijā arī būtu jāievēro valsts tiesību aktos paredzētie aizsardzības pasākumi.** Preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam galvenokārt būtu jādod iespēja **parādniekiem** veikt pārstrukturēšanu agrīnā stadijā un izvairīties no maksātnespējas. Šādam regulējumam būtu pēc iespējas jāpalielina vērtības kopsumma kreditoriem, īpašniekiem un ekonomikai kopumā un būtu jānovērš nevajadzīga darbvietu, zināšanu un prasmju zaudēšana. Tam būtu arī jānovērš ienākumus nenesošu aizdevumu uzkrāšanās. Pārstrukturēšanas procesā būtu **līdzsvaroti** jāaizsargā visu iesaistīto personu tiesības. Vienlaikus pastāvētspējīgi uzņēmumi bez izredzēm tikt glābtiem būtu jālikvidē pēc iespējas ātri. **Ja parādnieks, kas nonācis finansiālās grūtībās, nav ekonomiski pastāvētspējīgs vai ja nav viegli atjaunot tā ekonomisko pastāvētspēju, pārstrukturēšanas centieni varētu novest pie zaudējumu paātrināšanās un uzkrāšanās, tādējādi kaitējot kreditoriem, darbiniekiem un citām ieinteresētajām personām, kā arī ekonomikai kopumā.**

- (3) Starp dalībvalstīm pastāv atšķirības attiecībā uz to procedūru diapazonu, kas uzņēmuma pārstrukturēšanas vajadzībām pieejamas finansiālās grūtībās nonākušiem parādniekiem. Dažās dalībvalstīs ir ierobežots procedūru klāsts, kas nozīmē, ka uzņēmumi var tikt pārstrukturēti salīdzinoši vēlu – maksātnespējas procedūru ietvaros. Citās dalībvalstīs pārstrukturēšana ir iespējama agrākā stadijā, tomēr pieejamās procedūras nav tik iedarbīgas, cik tās varētu būt, vai tās ir ļoti formālas, jo, piemēram, ierobežo ārpustiesas procesa izmantošanu. Tāpat atšķiras valstu noteikumi, kas uzņēmējiem dod otro iespēju, piemēram, dzēšot parādsaistības, kas radušās to komercdarbības gaitā; atšķirības pastāv saistību dzēšanas laikposma ilguma un šādas saistību dzēšanas piemērošanas nosacījumu ziņā.
- (4) Daudzās dalībvalstīs ir nepieciešami vairāk nekā trīs gadi, lai bankrotējis, bet godīgs uzņēmējs varētu dzēst savas parādsaistības un atsākt darbību no jauna. Tādēļ, ka **parādsaistību dzēšanas un diskvalifikācijas** regulējumi ir neefektīvi, uzņēmējiem nākas pārcelties uz valsti ar atšķirīgu tiesību sistēmu, lai iegūtu iespēju atsākt darbību no jauna saprātīgā laikposmā, ar ievērojamām papildu izmaksām gan saviem kreditoriem, gan pašiem parādniekiem. Lēmumi par ilgu diskvalifikācijas laikposmu, kādi bieži vien papildina procedūru, kas noslēdzas ar saistību dzēšanu, rada šķēršļus brīvībai sākt un turpināt uzņēmējdarbību pašnodarbinātas personas statusā.
- (5) Vairākās dalībvalstīs pārstrukturēšanas, maksātnespējas un saistību dzēšanas procedūru pārmērīgais ilgums ir svarīgs faktors, kas negatīvi ietekmē naudas līdzekļu atgūšanas rādītājus un attur ieguldītājus no komercdarbības veikšanas tiesību sistēmās, kur pastāv risks, ka procedūras norisināsies pārāk ilgi.
- (6) Visas šīs atšķirības izpaužas kā papildu izmaksas ieguldītājiem, kas novērtē riskus, ka parādnieki nonāks finansiālās grūtībās vienā vai vairākās dalībvalstīs, un kā izmaksas pārstrukturēšanu īstenojošām komercsabiedrībām ar uzņēmumiem, kreditoriem vai aktīviem citās dalībvalstīs, un visuzskatāmākais šāds piemērs ir starptautiska mēroga koncernu (sabiedrību grupu) pārstrukturēšana. Daudzi ieguldītāji kā vienu no galvenajiem iemesliem tam, ka tie neiegulda vai nedibina komercdarbības attiecības ar darījumu partneri ārpus savas valsts, min nenoteiktību attiecībā uz citas valsts maksātnespējas noteikumiem vai risku, ka tajā pastāv ilgas vai sarežģītas maksātnespējas procedūras.

- (7) Šādas atšķirības dalībvalstīs izraisa nevienlīdzīgus apstākļus kredītu pieejamības ziņā un nevienādus naudas līdzekļu atgūšanas rādītājus. Tādējādi augstāka saskaņotības pakāpe pārstrukturēšanas, maksātnespējas un **parādsaistību dzēšanas un diskvalifikācijas** jomā ir nenovēršami nepieciešama, lai labi varētu darboties vienotais tirgus kopumā un, konkrētāk, kapitāla tirgu savienība.
- (8) Būtu jāatbrīvojas arī no papildu izmaksām saistībā ar risku novērtēšanu un pārrobežu izpildes panākšanu, kas rodas tādu uzņēmēju kreditoriem, kuriem ir pārmērīgas parādsaistības un kuri pārceļas uz citu dalībvalsti, lai **parādsaistību dzēšanu** gūtu daudz īsākā laikposmā. Būtu jāsamazina arī papildu izmaksas uzņēmējiem, kuras izriet no nepieciešamības pārcelties uz citu dalībvalsti, lai gūtu **parādsaistību dzēšanu**. Turklāt šķēršļi, kas izriet no lēmumiem par ilgu diskvalifikāciju saistībā ar uzņēmēja pārmērīgām parādsaistībām, slāpē uzņēmējdarbību.
- (9) Šķēršļi, ar kuriem jāstopas pamatbrīvību īstenošanā, attiecas ne tikai uz pārrobežu situācijām. Vienotais tirgus, kurā arvien pieaug savstarpējās saiknes un kurā brīvi tiek pārvietotas preces, pakalpojumi, kapitāls un pārvietojas darbinieki, ar arvien izteiktāku digitālo dimensiju nozīmē to, ka tikai ļoti nedaudzas komercsabiedrības darbojas tikai vienas valsts ietvaros, ja ņem vērā visus nozīmīgos elementus, piemēram, klientu loku, piegādes ķēdi, darbības jomas, kā arī ieguldītāju un kapitāla struktūru. Pat izteikti iekšzemes maksātnespējas gadījumi tā dēvētā maksātnespējas gadījumu domino efekta dēļ var ietekmēt vienotā tirgus darbību, viena **parādnieka** maksātnespējai izraisot citus maksātnespējas gadījumus piegādes ķēdē.

- (10) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2015/848 ³ runa ir par tādiem jautājumiem kā tiesas piekritība, atzīšana un izpilde, tiesību sistēma, kuras tiesību akti ir piemērojami, sadarbība pārrobežu maksātnespējas procesa ietvaros, kā arī par maksātnespējas reģistru savstarpējo savienojamību. Tā attiecas uz preventīvajām procedūrām, kas veicina ekonomiski pastāvētspējīga parādnieka glābšanu, kā arī procedūrām, kuras uzņēmējiem dod otro iespēju. Tomēr ar Regulu (ES) 2015/848 netiek novērstas dažādu valstu tiesību aktos pastāvošās atšķirības attiecībā uz šīm procedūrām. Turklāt instruments, kas attiecas tikai uz pārrobežu maksātnespējas gadījumiem, nedz novērstu visus šķēršļus brīvai aprītei, nedz arī ieguldītāji spētu iepriekš konstatēt, vai parādnieka potenciālajām finansiālajām grūtībām ir pārrobežu vai iekšzemes raksturs. Tādēļ papildus tiesu sadarbības jautājumiem ir nepieciešams materiālo tiesību jomā izveidot standartu minimumu **preventīvās pārstrukturēšanas procedūrām, kā arī procedūrām, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu uzņēmējiem.**
- (10.a) Šai direktīvai nebūtu jāietekmē Regulas (ES) 2015/848 piemērošanas joma. Tās mērķis ir būt pilnībā saderīgai ar Regulu (ES) 2015/848 un to papildināt, prasot, lai dalībvalstis ieviestu preventīvās pārstrukturēšanas procedūras, kuras atbilst konkrētam iedarbīguma principu minimumam. Tā nemaina pieeju, ar kuru Regulā (ES) 2015/848 ir paredzēts dot dalībvalstīm iespēju saglabāt vai ieviest procedūras, kuras neatbilst publicēšanas nosacījumam attiecībā uz atzīšanu un paziņošanu saskaņā ar Regulas (ES) 2015/848 A pielikumu. Lai gan šajā direktīvā nav prasīts, lai tās piemērošanas jomā ietvertās procedūras atbilstu visiem paziņošanas nosacījumiem, kas izklāstīti Regulas (ES) 2015/848 A pielikumā, direktīvas mērķis ir atvieglot tās piemērošanas jomā esošo procedūru pārrobežu atzīšanu un izpildi.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV L 141, 5.6.2015., 19. lpp.).

- (11) Ir nepieciešams samazināt pārstrukturēšanas izmaksas gan parādniekiem, gan kreditoriem. Tādēļ būtu jāmazina atšķirības, kas apgrūtina pastāvētspējīgu **parādnieku**, kuri nonākuši finansiālās grūtībās, agrīnu pārstrukturēšanu un iespējas godīgiem uzņēmējiem gūt **parādsaistību dzēšanu**. Tas Savienībā palielinātu pārredzamību, tiesisko noteiktību un prognozējamību. Tas arī maksimāli palielinātu visu veidu kreditoru un ieguldītāju rentabilitāti un veicinātu pārrobežu ieguldīšanu. Lielāka saskaņotība atvieglotu arī koncernu (sabiedrību grupu) pārstrukturēšanu neatkarīgi no tā, kurā Savienības dalībvalstī atrodas tajā ietilpstošās sabiedrības.
- (12) Mazinot šķēršļus pastāvētspējīgu **parādnieku**, kas nonākuši finansiālās grūtībās, iedarbīgai pārstrukturēšanai, tiks veicināta darbvietu zaudēšanas un piegādes ķēdē esošo kreditoru zaudējumu mazināšana, tiks saglabātas speciālās zināšanas un prasmes, un tādējādi iegūs arī visa tautsaimniecība kopumā. Atvieglot **parādsaistību dzēšanu** uzņēmējiem, tiks novērsta viņu izslēgšana no darba tirgus un tiks dota iespēja atsākt uzņēmējdarbību, balstoties uz iepriekšējo pieredzi un ar to saistītām atziņām. Visbeidzot, samazinot pārstrukturēšanas procedūru ilgumu, tiktu uzlaboti kreditoru naudas līdzekļu atgūšanas rādītāji, jo parasti līdz ar laika ritējumu **parādnieka** vērtība tikai vēl vairāk samazinās. Turklāt efektīvi maksātnespējas mehānismi dotu iespēju labāk novērtēt riskus, kas saistīti ar lēmumiem attiecībā uz aizdevumiem un aizņēmumiem, un sekmētu to **parādnieku** korekciju veikšanu, kuri ir **maksātnespējīgi vai** ar pārmērīgām parādsaistībām, samazinot ekonomiskās un sociālās izmaksas saistībā ar to aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas procesu. **Šajā direktīvā ir paredzēts, ka dalībvalstīm ir elastība piemērot šos kopējos principus, vienlaikus ievērojot valsts tiesību sistēmas. Dalībvalstis var saglabāt vai ieviest savās valsts tiesību sistēmās citus preventīvās pārstrukturēšanas regulējumus.**

- (13) No saskaņotākas pieejas Savienības mērogā īpaši iegūtu **mikro**, mazie un vidējie uzņēmumi, jo tiem nav nepieciešamo resursu, ar kuriem segt pārstrukturēšanas augstās izmaksas un izmantot efektīvākas pārstrukturēšanas procedūras, kas pieejamas dažās dalībvalstīs. **Kad dalībvalstis definē mikro, mazos un vidējos uzņēmumus, tās varētu pienācīgi ņemt vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK, vai Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikumu par mikro, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju. Mikro, maziem un vidējiem uzņēmumiem, it īpaši tiem, kas saskaras ar finansiālām grūtībām, bieži vien nav vajadzīgo resursu, lai varētu piesaistīt profesionālus konsultantus, tādēļ būtu jāievieš agrīnas brīdināšanas rīki, ar kuriem parādniekus varētu brīdināt par steidzamas rīcības nepieciešamību. Dalībvalstis varētu šādus rīkus izstrādāt vai nu pašas vai arī atstāt to privātā sektora ziņā, ar noteikumu, ka ir sasniegts attiecīgais mērķis. Lai palīdzētu šādiem parādniekiem veikt pārstrukturēšanu ar nelielām izmaksām, valsts mērogā būtu arī jāizstrādā visaptveroši pārstrukturēšanas plānu pārbaudes saraksti, kuri pielāgoti mikro, mazo un vidējo uzņēmumu vajadzībām un kuriem vajadzētu būt pieejamiem internetā. (...)**

- (14) Ir atbilstīgi izslēgt no šīs direktīvas tvēruma parādniekus, kas ir apdrošināšanas sabiedrības un pārapdrošināšanas sabiedrības, kuras definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK 13. panta 1. un 4. punktā ⁴, kredītiestādes, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 1) apakšpunktā ⁵, ieguldījumu brokeru sabiedrības un kolektīvo ieguldījumu uzņēmumus, kuri definēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 2) un 7) apakšpunktā, centrālos darījumu partnerus, kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 648/2012 2. panta 1. punktā ⁶, centrālos vērtspapīru depozitārijus, kuri definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 1. punktā ⁷, un citas finanšu iestādes un vienības, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/59/ES 1. panta 1. punkta pirmajā daļā ⁸. Uz tiem attiecas speciāla kārtība, un valstu uzraudzības **un noregulējuma** iestādēm ir plašas pilnvaras iejaukties. **Varētu arī būt piemēroti izslēgt citas finanšu vienības, kuras sniedz finanšu pakalpojumus, uz ko attiecas speciāla kārtība, saskaņā ar kuru valstu uzraudzības vai noregulējuma iestādēm ir plašas pilnvaras iejaukties, kas pielīdzināmas iepriekš minētajām pilnvarām. Līdzīgu apsvērumu dēļ ir arī piemēroti izslēgt no šīs direktīvas piemērošanas jomas publiskas struktūras saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Dalībvalstis varētu arī noteikt, ka piekļuve preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam ir tikai juridiskām personām. Dalībvalstis ar atšķirīgām tiesību sistēmām, kurās viena un tā paša veida vienībai minētajās sistēmās ir atšķirīgs juridiskais statuss, varētu piemērot visām šādām vienībām vienu kopēju regulējumu.**

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) (OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (OV L 257, 28.8.2014., 1. lpp.).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.).

- (15) Patērētāju pārmērīgas parādsaistības izraisa lielas bažas ekonomikas un sociālās jomas kontekstā, un šis jautājums ir cieši saistīts ar pārmērīgi lielo parādu mazināšanu. Turklāt bieži vien nav iespējams nepārprotami nošķirt uzņēmēja patēriņa parādus un ar viņa komercdarbību saistītos parādus. Uzņēmēju otrās iespējas regulējums nebūtu iedarbīgs, ja uzņēmējam, lai dzēstu savas ar komercdarbību saistītās parādsaistības un ar komercdarbību nesaistītās parādsaistības, būtu jāizmanto atsevišķas procedūras, kurām atšķiras piemērojamības nosacījumi un saistību dzēšanas laikposmi. Šo iemeslu dēļ, lai gan šī direktīva neietver saistošus noteikumus par patērētāju pārmērīgām parādsaistībām, dalībvalstīm **ir arī** iespēja saistību dzēšanas normas piemērot attiecībā uz patērētājiem.
- (16) Jo agrāk parādnieks spēj konstatēt savas finansiālās grūtības un veikt atbilstošas darbības, jo lielāka ir varbūtība, ka varēs izvairīties no draudošas maksātnespējas, vai – gadījumā, ja uzņēmuma pastāvētspēja ir neatgriezeniski apdraudēta – jo sakārtotāks un efektīvāks ir darbības izbeigšanas process. Tādēļ, lai parādniekus, kuri sāk saskarties ar finansiālām problēmām, stimulētu rīkoties jau agrīnā stadijā, būtu jāievieš skaidra, **aktuāla, kompakta un lietotājam saprotama** informācija par pieejamajām preventīvās pārstrukturēšanas procedūrām, kā arī **viens vai vairāki** agrīnas brīdināšanas rīki. Starp iespējamiem agrīnās brīdināšanas mehānismiem **varētu būt brīdināšanas mehānismi gadījumiem, kad parādnieks nav veicis daža veida maksājumus, vai privātu vai publisku organizāciju sniegti konsultāciju pakalpojumi (...)**. Turklāt trešās personas, kurām ir nozīmīga informācija, piemēram, grāmatveži, nodokļu un sociālās nodrošināšanas iestādes, varētu saskaņā ar valsts tiesību aktiem tikt stimulētas (...) norādīt **parādniekam** uz negatīvu attīstību. **Dalībvalstis varētu agrīnās brīdināšanas rīkus pielāgot attiecīgās sabiedrības lielumam un varētu noteikt specifiskus agrīnās brīdināšanas noteikumus lielām sabiedrībām un grupām, ņemot vērā to konkrētās iezīmes. Šī direktīva neuzliek dalībvalstīm atbildību par iespējamiem zaudējumiem, kas radušies, izmantojot pārstrukturēšanas mehānismus, kuri ir iedarbināti ar šādiem agrīnās brīdināšanas rīkiem.**

- (17) Parādniekiem, **tostarp juridiskām personām un, ja valsts tiesību aktos tas paredzēts, fiziskām personām un sabiedrību grupām**, vajadzētu būt pieejamam pārstrukturēšanas regulējumam, kas viņiem/tiem dotu iespēju risināt finansiālās grūtības jau agrīnā stadijā, kad šķiet ticami, ka to maksātnespēja var tikt novērsta un to komercdarbības turpināšana var tikt nodrošināta. Pārstrukturēšanas regulējumam vajadzētu būt pieejamam, pirms parādnieks kļūst maksātnespējīgs attiecīgās valsts tiesību izpratnē, t. i., pirms parādnieks atbilst tādas kolektīvas maksātnespējas procedūras uzsākšanas nosacījumiem **saskaņā ar valsts tiesību aktiem**, kura parasti ietver parādnieka visu aktīvu atsavināšanu un likvidatora iecelšanu. (...) Lai novērstu to, ka procedūras tiek izmantotas ļaunprātīgi, parādnieka finansiālajām grūtībām ir jābūt tādām, kas, visticamāk, novestu pie maksātnespējas, un pārstrukturēšanas plānam ir jāspēj novērst parādnieka maksātnespēju un nodrošināt uzņēmuma dzīvotspēju. **Dalībvalstis varētu noteikt, vai prasījumi, kam ir pienācis attiecīgais termiņš vai kas rodas pēc tam, kad procedūra ir bijusi pieprasīta vai uzsākta, ir iekļauti preventīvās pārstrukturēšanas pasākumos vai atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanā. Dalībvalstis var izlemt, vai atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanai ir ietekme uz dalību prasījumos.**
- (17.a) **Dalībvalstis varētu ieviest pastāvētspējas pārbaudi, kas būtu kā nosacījums piekļuvei šajā direktīvā paredzētajām pārstrukturēšanas procedūrām. Šāda pārbaude ir jāveic, nenodarot kaitējumu parādnieka aktīviem, un tas cita starpā varētu nozīmēt, ka pagaidu apturēšana tiek apstiprināta vai ka novērtējums tiek veikts bez liekas kavēšanās. Ja nav kaitējuma, tas tomēr neizslēdz iespēju prasīt, lai parādnieki savu pastāvētspēju pierāda paši uz sava rēķina.**
- (17.b) **Dalībvalstis varētu šajā direktīvā paredzēto preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu darbības jomu attiecināt arī uz situācijām, kurās parādnieks saskaras ar nefinansiālām grūtībām, ar noteikumu, ka šādas grūtības patiešām nopietni apdraud parādnieka faktisko vai turpmāko spēju samaksāt parākus paredzētajā termiņā. Ar šāda apdraudējuma noteikšanu saistītais laikposms var būt vairāki mēneši vai pat ilgāk, lai ņemtu vērā gadījumus, kad parādnieks saskaras ar nefinansiālām grūtībām, kas apdraud tā darījumdarbības situāciju kā darbojošos un peļņu nesošu un vidējā termiņā – tā likviditāti. Tā tas varētu būt, piemēram, gadījumā, ja parādnieks ir zaudējis iespēju noslēgt ļoti svarīgu līgumu.**

- (18) Lai veicinātu efektivitāti un mazinātu procedūru ilgumu un izmaksas, valstu preventīvās pārstrukturēšanas regulējumiem būtu jāietver elastīgas procedūras. **Kad šīs direktīvas noteikumi tiek īstenoti dažādās procedūrās pārstrukturēšanas regulējuma ietvaros, parādniekam vajadzētu būt piekļuvei visām tiesībām un aizsardzības pasākumiem, kas šajā direktīvā paredzēti preventīvai pārstrukturēšanai. Izņemot gadījumus, kad saskaņā ar šo direktīvu ir prasīta obligāta tiesu vai administratīvo iestāžu iesaistīšanās, dalībvalstis varētu ierobežot savu iesaistīšanos (...) tikai līdz tiem gadījumiem, kad tas ir nepieciešami un samērīgi, cita starpā ņemot vērā mērķi aizsargāt parādnieku un ietekmēto personu tiesības un intereses un mērķi samazināt procedūru ilgumu un izmaksas. Kad kreditoriem ir atļauts uzsākt pārstrukturēšanas procedūru saskaņā ar valsts tiesību aktiem, dalībvalstis varētu prasīt parādnieka piekrišanu kā procedūras uzsākšanas priekšnosacījumu.**
- (18.a) Lai izvairītos no nevajadzīgām izmaksām, atspoguļotu procedūras agrīno norisi un **stimulētu parādniekus pieteikties uz preventīvo pārstrukturēšanu finanšu grūtību sākumā**, viņiem principā būtu jā saglabā kontrole pār saviem aktīviem un sava uzņēmuma ikdienas darbību. Pārstrukturēšanas jomā praktizējoša speciālista, (...) kas **vai nu** palīdz pārstrukturēšanas plāna apspriešanā, **vai (...)** arī uzrauga parādnieka darbības, iecelšanai nevajadzētu būt obligātai ikvienā gadījumā, bet gan veicama atkarībā no katra konkrētā gadījuma apstākļiem vai parādnieka konkrētajām vajadzībām. (...) Tomēr (...) **dalībvalstis varētu nolemt, ka pārstrukturēšanas jomā praktizējoša speciālista iecelšana ir vienmēr nepieciešama (...)** kādos konkrētos apstākļos, piemēram, ja parādnieks izmanto atsevišķas izpildes panākšanas darbību vispārējo apturēšanu, ja (...) **ir nepieciešams, lai pārstrukturēšanas plānu apstiprina tiesu vai administratīvā iestāde, izmantojot pār kategoriju piespiedu piemērošanu, vai ja pārstrukturēšanas plānā ir ietverti pasākumi, kas ietekmē darbinieku tiesības, ja parādnieks vai tā vadība ir darījumdarbības attiecībās rīkojušies krāpnieciski, noziedzīgi vai nelabvēlīgi vai ja iecelšana ir notikusi vienīgi ar mērķi palīdzēt pārstrukturēšanas plāna izstrādē vai apspriešanā.**

(19) Parādniekam vajadzētu būt iespējai **izmantot** pagaidu apturēšanu atsevišķām izpildes panākšanas darbībām, ja to **apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde vai ja tā ir noteikta likumā, (...) ar mērķi palīdzēt pārstrukturēšanas plāna apspriešanā, dodot parādniekam iespēju apspriešanas laikā turpināt darboties vai saglabāt parādnieka mantas vērtību.** Ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, apturēšanu varētu piemērot arī trešām personām, kas ir nodrošinājuma sniedzējas, tostarp garantijas devējiem un nodrošinājuma sniedzējiem. Dalībvalstis tomēr varētu paredzēt, ka tiesu vai administratīvās iestādes var atteikt apstiprināt atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu, ja šāda apturēšana nav nepieciešama vai ja tādējādi netiktu sasniegts mērķis par palīdzību apspriešanā. Starp faktoriem, kas var veidot atteikuma pamatu, varētu iekļaut to, ka trūkst nepieciešamā kreditoru vairākuma atbalsta, vai, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, faktisku parādnieka nespēju samaksāt parākus paredzētajā termiņā. Lai vienkāršotu un paātrinātu procedūru gaitu, dalībvalstīm vajadzētu spēt – uz atspēkojama pamata – noteikt pieņemumus par pastāvošiem atteikuma iemesliem gadījumos, ja, piemēram, parādnieka rīcība ir tāda, kas tipiska parādniekam, kurš nespēj attiecīgajā termiņā samaksāt parākus, kā piemēram, ja pastāv būtiska saistību neizpilde attiecībā uz darbiniekiem vai nodokļu vai sociālās nodrošināšanas iestādēm, vai ja uzņēmējs vai sabiedrības tā brīža vadība ir izdarījusi finanšu noziegumu, kas dod iemeslu uzskatīt, ka kreditoru vairākums neatbalstīs apspriešanas sākšanu.

(19.a) Izpildes panākšanas darbību apturēšana varētu būt vispārēja, tas ir, ietekmēt visus kreditorus, vai arī būt adresēta atsevišķiem kreditoriem vai kreditoru kategorijām. Dalībvalstis varētu konkrēti definētos apstākļos izslēgt no apturēšanas tvēruma konkrētus prasījumus vai prasījumu kategorijas, piemēram, prasījumus, kas ir nodrošināti ar aktīviem, kuru dzēšana nelabvēlīgi neietekmētu darījumdarbības pārstrukturēšanu, vai tādu kreditoru prasījumus, kurus apturēšana netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmētu, piemēram, ar zaudējumu bez kompensācijas vai ar nodrošinājuma vērtības zudumu.

(19.b) Lai paredzētu taisnīgu samēru starp parādnieka tiesībām un kreditoru tiesībām, šāda apturēšana **būtu jāpiemēro uz maksimālu** laikposmu, **kas ilgst līdz** četriem mēnešiem. Tomēr sarežģītas pārstrukturēšanas gadījumā var būt nepieciešams ilgāks laiks. Dalībvalstis **varētu** nolemt, ka (...) tiesa vai administratīvā iestāde var noteikt **sākotnējā apturēšanas laikposma** pagarinājumus **konkrēti definētos apstākļos, kas varētu aptvert panākumus, kuri gūti pārstrukturēšanas plāna apspriešanā, lietas sarežģītību, parādnieka lielumu vai pierādījumu esamību par to, ka plānu varētu pieņemt.** (...) Ja tiesa vai administratīvā iestāde nepieņem lēmumu par izpildes panākšanas pasākumu apturēšanas pagarināšanu, pirms beidzas tās termiņš, apturēšanai būtu jāzaudē spēks dienā, kad beidzas apturēšanas laikposms. Tiesiskās noteiktības labad apturēšanas laikposmam kopumā nevajadzētu pārsniegt divpadsmit mēnešus. **Atkāpjoties no divpadsmit mēnešu laikposma, ja dalībvalstis prasa, lai pārstrukturēšanas plāni tiktu iesniegti apstiprināšanai tiesu iestādē vai administratīvajā iestādē astoņu mēnešu laikā, dalībvalstis varētu paredzēt, ka apturēšana tiek pagarināta līdz laikam, kad plāns ir apstiprināts. Dalībvalstis varētu paredzēt apturēšanu uz nenoteiktu laiku, tiklīdz parādnieks kļūst par maksātnespējīgu saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Dalībvalstis varētu nolemt, vai īsai pagaidu apturēšanai, kamēr vēl nav pieņemts tiesu vai administratīvās iestādes lēmums par piekļuvi preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam, tiek piemēroti termiņi saskaņā ar šo direktīvu.**

- (20) Lai nodrošinātu, ka kreditoriem netiek radīts **lieks kaitējums, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tiesu vai administratīvās iestādes var apturēšanu atcelt, ja tā vairs neatbilst mērķim par palīdzību apspriešanā, piemēram, ja kļūst acīmredzams, ka nepieciešamais kreditoru vairākums neatbalsta apspriešanas turpināšanu. (...)**
- Apturēšana būtu **arī jāatceļ, ja** izpildes panākšanas darbību apturēšana netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmē kreditorus. **Dalībvalstis varētu paredzēt, ka atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas atcelšana ir iespējama tikai gadījumos, kad kreditoriem nav bijis iespējas tikt uzklautiem, pirms apturēšana stājusies spēkā vai tās termiņš ir bijis pagarināts. Tās arī varētu paredzēt minimālo laikposmu, kura laikā apturēšanu nevar atcelt.** Lai konstatētu, vai netaisnīgi nelabvēlīgi tiek ietekmēti kreditori, tiesas vai administratīvās iestādes, **varētu ņemt vērā to, vai apturēšana saglabātu mantas kopuma vērtības kopsummu, un to, vai parādnieks rīkojas negodprātīgi vai nolūkā radīt nelabvēlīgu ietekmi vai visumā rīkojas pretēji kreditoru kopuma pamatotajām interesēm. Šīs direktīvas tvērumā nav noteikumu par kompensāciju vai garantijām kreditoriem, kuru nodrošinājuma vērtība varētu mazināties apturēšanas laikā.** Apturēšana netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmētu atsevišķu kreditoru vai kreditoru kategoriju, ja, piemēram, to prasījumu statuss apturēšanas rezultātā būtu būtiski nelabvēlīgāks nekā tad, ja apturēšana **netiktu piemērota**, vai ja konkrēts kreditors tiktu nostādīts nelabvēlīgākā stāvoklī nekā citi kreditori, kuriem ir līdzīgs statuss. **Dalībvalstis varētu paredzēt, ka tad, ja tiek konstatēts, ka viens vai vairāki kreditori vai viena vai vairākas kreditoru kategorijas ir netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmētas, apturēšanu attiecībā uz minētajiem kreditoriem vai kreditoru kategorijām var atcelt. Dalībvalstis joprojām brīvi lemj, kas var lūgt apturēšanas atcelšanu.**

- (21) (...) Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanai arī būtu jāaptur parādnieka pienākums iesniegt pieteikumu par maksātnespējas procedūras uzsākšanu vai pēc kreditora lūguma uzsākt maksātnespējas procedūru, ja minētā procedūra var noslēgties ar parādnieka likvidāciju. Šādām maksātnespējas procedūrām vajadzētu būt tādām, kuru rezultātā likums nenosaka vienīgi parādnieka likvidāciju, bet kuras varētu būt arī parādnieka pārstrukturēšana. Pēc kreditoru lūguma uzsāktas maksātnespējas procedūras apturēšana ir piemērojama ne tikai, kad dalībvalstis paredz vispār apturēt atsevišķas izpildes panākšanas darbības visiem kreditoriem, bet arī tad, ja valsts tiesību akti paredz ierobežoti apturēt atsevišķas izpildes panākšanas darbības tikai ierobežotam kreditoru skaitam. Tomēr dalībvalstis varētu paredzēt, ka maksātnespējas procedūru var vispārējo interešu labā uzsākt pēc lūguma, ko iesniegušas valsts iestādes, kurām nav kreditora pilnvaru, piemēram, prokurors. Dalībvalstis varētu no šiem noteikumiem atkāpties, ja parādnieks vairs nespēj attiecīgajos termiņos samaksāt parādu, ar noteikumu, ka tiesu vai administratīvā iestāde varētu atstāt spēkā apturēšanas iespēju, ja –ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus – tādas maksātnespējas procedūras uzsākšana, kura var noslēgties ar parādnieka likvidāciju, neatbilstu kreditoru vispārējām interesēm.
- (22) Kad sākas parādniekam piemērojamā maksātnespējas procedūra, dažiem piegādātājiem var būt līgumiskas tiesības izbeigt piegādes līgumu maksātnespējas fakta dēļ (pazīstamas kā *ipso facto* klauzulas), **pat ja parādnieki ir pienācīgi ievērojuši savus pienākumus**. Tas tā var būt arī tad, kad parādnieks iesniedz pieteikumu par preventīvās pārstrukturēšanas pasākumiem. Ja šādas klauzulas tiek izmantotas, kad parādnieks vēl tikai apspriež pārstrukturēšanas plānu vai lūdz izpildes panākšanas darbību apturēšanu, vai saistībā ar jebkādu notikumu, kas saistīts ar apturēšanu, pirmstermiņa izbeigšana var negatīvi ietekmēt parādnieka komercdarbību un uzņēmuma sekmīgu glābšanu. Tādēļ **šādos gadījumos** ir nepieciešams, ka kreditori (...) nedrīkst izmantot *ipso facto* klauzulas, kurās minēta pārstrukturēšanas plāna apspriešana vai apturēšana vai jebkāds līdzīgs notikums saistībā ar apturēšanu.

- (22.a) Dalībvalstis varētu paredzēt, ka tiem kreditoriem, uz ko attiecas apturēšana un kuriem pirms apturēšanas radās prasījumi, kurus parādnieks nav samaksājis, neļauj apturēšanas laikposmā izvairīties no izpildāmu līgumu izpildes vai tos izbeigt, paātrināt vai citādi grozīt, ar noteikumu, ka parādnieks turpina izpildīt savas saistības, kas izriet no šādiem līgumiem un kuru termiņš pienāk apturēšanas laikposmā. Pirmstermiņa izbeigšana apdraudētu uzņēmuma spēju turpināt darbību pārstrukturēšanas apspriešanas laikā, it īpaši tad, ja runa ir par līgumiem par būtiskām piegādēm, piemēram, gāzi, elektrību, ūdeni, telesakariem un maksājumu karšu pakalpojumiem.
- (23) (...) Šajā direktīvā ir paredzēts standartu minimums attiecībā uz pārstrukturēšanas plāna saturu. Tomēr dalībvalstis varētu prasīt, lai pārstrukturēšanas plānā tiktu iekļauti papildu paskaidrojumi, piemēram, attiecībā uz kritērijiem, saskaņā ar kuriem kreditori ir iedalīti kategorijās, kas var būt nozīmīgi gadījumā, ja parāds ir nodrošināts tikai daļēji.
- (24) (...) Kreditoriem, kurus ietekmē pārstrukturēšanas plāns, un, ja to pieļauj attiecīgās valsts tiesību akti, arī akcionāriem un dalībniekiem vajadzētu būt tiesīgiem balsot par pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu. **Dalībvalstis varētu paredzēt ierobežotus izņēmumus no šā noteikuma.** Personām, kuras pārstrukturēšanas plāns neietekmē, nevajadzētu būt tiesīgām balsot saistībā ar plānu, un viņu/to atbalstam nevajadzētu būt nepieciešamam, lai plānu varētu apstiprināt. Balsošana var notikt formāla balsošanas procesa veidā vai kā apspriešanās un vienošanās ar nepieciešamo ietekmēto personu vairākumu. Taču, ja balsošana notiek (...) vienošanās veidā, **ko atbalsta nepieciešamais vairākums, ietekmētajām personām, kuras nebija iesaistītas, kad notika šī vienošanās, tomēr varētu piedāvāt iespēju pievienoties pārstrukturēšanas plānam.**

- (25) Lai nodrošinātu, ka tiesības, kas būtībā ir līdzīgas, tiek ievērotas taisnīgi un ka pārstrukturēšanas plāni var tikt pieņemti bez netaisnīgas nelabvēlīgas ietekmes uz ietekmēto personu tiesībām, ietekmētās personas būtu jāapvieno atsevišķās kategorijās, kas atbilst attiecīgās valsts tiesību aktos paredzētajiem kategoriju izveides kritērijiem. **Kategoriju izveide ir ietekmēto personu apvienošana nolūkā pieņemt plānu, kurā tiek ņemta vērā ietekmēto prasījumu un dalības tiesības un prioritātes secība.** Būtu vismaz jāparedz, ka nodrošinātie un nenodrošinātie kreditori vienmēr tiek apvienoti atšķirīgās kategorijās, **tomēr dalībvalstis varētu prasīt, lai tiktu izveidotas vairāk nekā tikai divas kreditoru kategorijas, ietverot dažādas nenodrošināto vai nodrošināto kreditoru kategorijas un kategorijas kreditoriem ar pakārtotām prasībām. Dalībvalstis arī varētu iedalīt atsevišķās kategorijās citus kreditoru veidus, kuriem trūkst pietiekama interešu kopīguma, piemēram, nodokļu vai sociālās nodrošināšanas iestādes.** Valsts tiesību aktos **varētu** paredzēt, ka nodrošinātie prasījumi var tikt iedalīti nodrošinātās un nenodrošinātās **daļās**, balstoties uz nodrošinājuma vērtējumu. Valsts tiesību aktos **varētu** arī paredzēt konkrētus noteikumus, kas atbalsta kategoriju izveidi, ja kreditori ar nedažādotiem prasījumiem vai citādi īpaši neaizsargāti kreditori, piemēram, darbinieki vai mazie piegādātāji, iegūtu no šādas kategoriju izveides.
- (25.a) **Dalībvalstis varētu paredzēt, ka to parādnieku gadījumā, kuri ir mikro, mazie vai vidējie uzņēmumi, ņemot vērā to nosacīti vienkāršo kapitāla struktūru, var izdarīt izņēmumu no pienākuma iedalīt kreditorus atsevišķās kategorijās. Kad mikro, mazie vai vidējie uzņēmumi ir izvēlējušies izmantot tikai vienu balsošanas kategoriju un šī kategorija nobalso pret plānu, saskaņā ar šīs direktīvas vispārējiem principiem parādniekiem ir iespējams iesniegt citu plānu.**
- (25.b) Valsts tiesību aktiem katrā ziņā būtu jānodrošina, ka kategoriju izveides nolūkā pienācīgi tiek ņemti vērā īpaši svarīgi jautājumi, piemēram, saistītu personu prasījumi, un būtu jāietver noteikumi attiecībā uz nosacītiem prasījumiem un apstrīdētiem prasījumiem. **Valsts tiesību akti varētu reglamentēt, kā apstrīdētie prasījumi tiek izskatīti balsošanas tiesību piešķiršanas nolūkos.** Tiesai vai administratīvajai iestādei būtu jāpārbauda kategoriju izveide, **tostarp plāna ietekmēto kreditoru atlase,** ja pārstrukturēšanas plāns ir iesniegts apstiprināšanai, tomēr dalībvalstis var noteikt, ka šīs iestādes kategoriju izveidi var pārbaudīt arī agrākā stadijā, ja plāna ierosinātais vēlas jau iepriekš to saskaņot vai iegūt norādījumus.

- (26) Valsts tiesību aktos būtu jānosaka nepieciešamais vairākums, lai nodrošinātu, ka ietekmēto personu mazākums katrā kategorijā nevar aizkavēt tāda pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu, ar kuru netiek netaisnīgi ierobežotas to tiesības un intereses. Bez vairākuma principa, kas saistošs nepiekrītošiem nodrošinātiem kreditoriem, daudzos gadījumos agrīna pārstrukturēšana nebūtu iespējama, piemēram, ja finanšu ziņā ir nepieciešams pārstrukturēt citādā ziņā pastāvētspējīgu uzņēmumu. Lai nodrošinātu, ka personas var ietekmēt pārstrukturēšanas plānu pieņemšanu samērīgi ar savām interesēm attiecīgajā uzņēmumā, nepieciešamais vairākuma apmērs būtu jābalsta uz kreditoru prasījumu vai akcionāru, dalībnieku vai biedru dalības apmēru attiecīgajā kategorijā. **Dalībvalstis papildus varētu pieprasīt, lai katrā kategorijā būtu ietekmēto personu skaita vairākums. Dalībvalstis varētu paredzēt noteikumus, kas attiecas uz tām ietekmētajām personām ar tiesībām balsot, kuras savas tiesības balsot neizmanto pareizi vai kuras nav pārstāvētas, – piemēram, ņemot tās vērā līdzdalības robežvērtībā vai vairākuma aprēķināšanai. Dalībvalstīm ir arī brīvība paredzēt līdzdalības robežvērtību attiecībā uz balsojumu.**
- (27) Ar "kreditoru interešu ievērošanas" kritēriju ir iespējams nodrošināt, ka neviens nepiekrītošs kreditors pārstrukturēšanas plāna ietvaros neatrodas nelabvēlīgākā stāvoklī, nekā tas būtu **vai nu** likvidācijas, vai (...) likvidācijas pa daļām vai darbību turpinoša uzņēmuma pārdošanas gadījumā, **vai arī nākamā labākā alternatīvā scenārija gadījumā, ja pārstrukturēšanas plāns netiktu apstiprināts. Kad dalībvalstis ievieš šo kritēriju valsts tiesību aktos, tām vajadzētu spēt izvēlēties vienu no šīm abām robežvērtībām.** Šis kritērijs katrā ziņā būtu jāpiemēro, ja plānam ir nepieciešams apstiprinājums, lai tas būtu saistošs nepiekrītošajiem kreditoriem vai – attiecīgā gadījumā – nepiekrītošo kreditoru kategorijām. **No kreditoru interešu ievērošanas kritērija izriet, ka tad, ja valsts iestāžu kreditoriem ir privilēģēts statuss saskaņā ar valsts tiesību aktiem, dalībvalstis varētu paredzēt, ka ar plānu minēto kreditoru prasībām nevar piemērot pilnīgu vai daļēju dzēšanu.**

- (28) Pārstrukturēšanas plāns vienmēr būtu uzskatāms par pieņemtu, ja to atbalsta nepieciešamais vairākums katrā ietekmētajā kategorijā, taču tiesu vai administratīvā iestāde **varētu** apstiprināt – **pēc parādnieka priekšlikuma vai ar parādnieka piekrišanu** – arī tādu pārstrukturēšanas plānu, ko neatbalsta nepieciešamais vairākums katrā ietekmētajā kategorijā. **Juridiskas personas gadījumā dalībvalstīm vajadzētu spēt nolemt, vai šim nolūkam parādnieks ir jāsaprot kā juridiskas personas valde vai arī kā konkrēts akcionāru, dalībnieku vai biedru vairākums. Lai plāns tiktu apstiprināts pārkategoriju piespiedu piemērošanas gadījumā, tas ir jāatbalsta vai nu vismaz vienai ietekmēto vai tiesībās ierobežoto kreditoru kategorijai vai arī ietekmēto personu balsošanas kategoriju vairākumam, ar noteikumu, ka vismaz viena no minētajām kategorijām ir nodrošināto kreditoru kategorija vai tai ir augstāks prioritātes rangs nekā parasto, nenodrošināto kreditoru kategorijai (pārkategoriju piespiedu piemērošanas mehānisms). Pirmajā gadījumā dalībvalstis varētu palielināt to kategoriju skaitu, kas ir nepieciešamas plāna apstiprināšanai, nepieprasot obligāti, ka visām minētajām kategorijām vajadzētu – pēc parādnieka kā darbību turpinoša uzņēmuma vērtēšanas – saņemt maksājumu vai saglabāt jebkādu dalību, vai, ja tā ir paredzēts valsts tiesību aktos, ka par tām var pamatoti uzskatīt, ka tās saņemtu maksājumu vai saglabātu jebkādu dalību, ja tiktu piemērota parastā likvidācijas prioritārā secība saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Tomēr dalībvalstīm nebūtu jāpieprasa visu kategoriju piekrišana. Tas nozīmē, ka tad, ja ir tikai divas kreditoru kategorijas, vismaz vienas kategorijas piekrišana būtu jāuzskata par pietiekamu, ja ir ievēroti arī pārējie pārkategoriju piespiedu piemērošanas nosacījumi. Kreditorus var uzskatīt par tiesībās ierobežotiem, ja ir samazinājusies viņu prasījumu vērtība.**

- (29) Lai gan akcionāru, dalībnieku vai biedru pamatotās intereses būtu jāaizsargā, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka **tie** nevar nesamērīgi **kavēt** tādu pārstrukturēšanas plānu pieņemšanu, kas atjaunotu parādnieka pastāvētspēju. **Dalībvalstis var pielāgoties izvērtējumā par to, kas ir nesamērīgi, nolūkā ņemt vērā, *inter alia*, to, vai parādnieks ir MVU vai liels uzņēmums, ierosinātos pārstrukturēšanas pasākumus, kas skar akcionāru, dalībnieku vai biedru tiesības, akcionāra, dalībnieka vai biedra veidu, to, vai parādnieks ir juridiska vai fiziska persona, vai to, vai partneriem sabiedrībā ir ierobežota vai neierobežota atbildība.** Dalībvalstis var izmantot dažādus līdzekļus, lai sasniegtu šo mērķi, piemēram, nepiešķirot akcionāriem, dalībniekiem vai biedriem tiesības balsot par pārstrukturēšanas plānu **un nenoteikt, ka** pārstrukturēšanas plāna (...) pieņemšana ir atkarīga no tā, vai tam piekrīt bezatlīdzības (*out-of-the-money*) akcionāri, dalībnieki vai biedri, proti, akcionāri, dalībnieki vai biedri, kas, pēc uzņēmuma vērtējuma, nesaņemtu maksājumus vai citu atlīdzību, ja tiktu piemērota parastā likvidācijas prioritāšu secība. Tomēr, ja akcionāri, dalībnieki vai biedri ir tiesīgi balsot par pārstrukturēšanas plānu, tiesai vai administratīvajai iestādei vajadzētu būt iespējai apstiprināt plānu neatkarīgi no vienas vai vairāku akcionāru, dalībnieku vai biedru kategoriju nepieņemšanas, izmantojot pārkategoriju piespiedu piemērošanas mehānismu. **Dalībvalstīm, kuras izslēdz akcionārus, dalībniekus vai biedrus no balsošanas, nav jāpiemēro absolūtās prioritātes princips kreditoru un akcionāru, dalībnieku vai biedru savstarpējā saistībā. Cits iespējams līdzeklis šīs prasības īstenošanai varētu būt – nodrošināt, lai pārstrukturēšanas pasākumiem, kuri tieši skar akcionāru, dalībnieku vai biedru tiesības un iekļaujas konkrētas struktūras kompetencē saskaņā ar sabiedrību tiesībām, netiktu piemērotas nesamērīgi augstas vairākuma prasības un lai akcionāriem, dalībniekiem vai biedriem nebūtu kompetences attiecībā uz pārstrukturēšanas pasākumiem, kuri tieši neietekmē to tiesības.** Var būt nepieciešamas vairākas akcionāru, dalībnieku vai biedru kategorijas, ja pastāv dažādas līdzdalības kategorijas ar dažādām tiesībām. Šādos apstākļos mazo un vidējo uzņēmumu akcionāriem, dalībniekiem vai biedriem, kas nav tikai ieguldītāji, bet ir uzņēmuma īpašnieki un sniedz ieguldījumu citādā veidā, piemēram, ar vadītāja speciālām zināšanām, varētu nebūt stimula veikt pārstrukturēšanu. Šā iemesla dēļ pārkategoriju piespiedu piemērošanas mehānismam attiecībā uz parādniekiem, kuri ir mazie un vidējie uzņēmumi, vajadzētu būt fakultatīvam.

- (30) Lai nodrošinātu, ka kreditoru tiesību vai akcionāru, dalībnieku vai biedru interešu ierobežojums ir samērīgs ar ieguvumiem no pārstrukturēšanas un ka tiem ir pieejami iedarbīgi tiesību aizsardzības līdzekļi, pārstrukturēšanas plānam ir nepieciešams tiesas vai administratīvās iestādes apstiprinājums. **Tas ir jo īpaši nepieciešams, ja ir ietekmētās personas, kuras nepiekrīt pārstrukturēšanas plānam, vai ja pārstrukturēšanas plānā ir noteikumi par jaunu finansējumu, bet dalībvalstis varētu paredzēt, ka tiesu vai administratīvās iestādes apstiprinājums ir nepieciešams arī citos gadījumos.**
- (30.a) **Dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi, ar ko nodrošina, lai tiesu vai administratīvajai iestādei būtu (...) iespēja noraidīt plānu, ja tiek konstatēts, ka pārstrukturēšanas centieni mazina nepiekrītošo kreditoru vai akcionāru, dalībnieku vai biedru tiesības vai nu zem vērtības, kādu tie/viņi, saprātīgi spriežot, varētu saņemt parādnieka uzņēmuma likvidācijas gadījumā, neatkarīgi no tā, vai tas notiktu, to likvidējot pa daļām vai pārdodot kā darbību turpinošu uzņēmumu atkarībā no katra parādnieka konkrētajiem apstākļiem, vai arī zem vērtības, uz kādu tie/viņi, saprātīgi spriežot, varētu cerēt nākamā labākā alternatīvā scenārija gadījumā, ja pārstrukturēšanas plāns netiktu apstiprināts.** Tomēr, ja plāns tiek apstiprināts, izmantojot pārkategoriju piespiedu piemērošanas mehānismu, **būtu jāizdara atsauce uz šādā gadījumā izmantoto aizsardzības mehānismu. Ja dalībvalstis ir izvēlējušās izvērtēt parādnieku kā darbību turpinošu uzņēmumu, darbību turpinoša uzņēmuma vērtējumā tiek ņemta vērā parādnieka uzņēmuma vērtība ilgākā termiņā pretstatā likvidācijas vērtējumam.** Parasti darbību turpinoša uzņēmuma vērtējums ir lielāks par likvidācijas vērtību, jo tajā ir ņemts vērā fakts, ka uzņēmums turpina savu darbību un līgumus ar minimāliem traucējumiem, uz to paļaujas finanšu kreditori, akcionāri (dalībnieki) un klienti, tas turpina gūt ieņēmumus un ierobežo ietekmi uz darbiniekiem.

- (30.b) Lai gan tiesu vai administratīvajai iestādei atbilstība kreditoru interešu ievērošanas kritērijam būtu jāizskata tikai apstrīdēšanas gadījumā, lai izvairītos no vērtējuma veikšanas ikvienā gadījumā, dalībvalstis varētu paredzēt, ka *ex officio* var izskatīt citus apstiprināšanas nosacījumus. Dalībvalstis var pievienot citus nosacījumus, kas ir jāievēro, lai pārstrukturēšanas plāns tiktu apstiprināts, piemēram, to, vai akcionāri, dalībnieki vai biedri ir pietiekami aizsargāti. Tiesu vai administratīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai atteikties apstiprināt pārstrukturēšanas plānus, kuriem, objektīvi spriežot, nav izredžu novērst parādnieka maksātnespēju vai nodrošināt uzņēmuma pastāvētspēju. Tomēr no dalībvalstīm netiek prasīts nodrošināt, lai šāds vērtējums tiktu veikts *ex officio*.
- (30.c) Viens no pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanas nosacījumiem ir nosacījums par paziņošanu visām ietekmētajām pusēm. Dalībvalstis var definēt paziņojuma veidu un brīdi, kā arī izstrādāt noteikumus par nezināmu prasību apstrādi paziņošanas nolūkiem. Tās var paredzēt, ka neietekmētajām personām vajadzētu būt informētām par pārstrukturēšanas plānu,
- (30.d) Par vērtējumu attiecībā uz uzņēmumu – vai nu tā likvidācijas gadījumā vai arī nākamā labākā alternatīvā scenārija gadījumā, ja pārstrukturēšanas plāns netiktu apstiprināts, vai saskaņā ar pārkategoriju piespiedu piemērošanas nosacījumiem – tiesu vai administratīvajām iestādēm būtu jālemj tikai tad, ja nepiekrītošā ietekmētā persona apstrīd pārstrukturēšanas plānu. Tas neliedz dalībvalstīm veikt vērtējumus citā kontekstā saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Tomēr šāds lēmums varētu arī būt tāda vērtējuma apstiprināšana, kuru veicis eksperts vai kuru agrākā procesa posmā iesniedzis parādnieks vai cita persona. Ja ir pieņemts lēmums veikt vērtējumu, dalībvalstis varētu paredzēt īpašus, no civilprocesa tiesībām nošķirtus, noteikumus par pārstrukturēšanas gadījumu vērtējumu, lai nodrošinātu, ka tas tiek veikts paātrinātā kārtībā. Vērtējuma gadījumā nekas šajā direktīvā neskar noteikumus par pierādīšanas pienākumu saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

- (30.e) **Pārstrukturēšanas plāna saistošās sekas attiecas tikai uz ietekmētajām pusēm, kuras bija iesaistītas plāna pieņemšanā. Dalībvalstis varētu noteikt, ko nozīmē jēdziens "kreditora iesaiste", tostarp nezināmu kreditoru vai kreditoru ar turpmākiem prasījumiem gadījumā. Tā, piemēram, dalībvalstis varētu nolemt, kā attiekties pret kreditoriem, kuriem ir bijis pareizi paziņots, bet kuri nav piedalījušies procedūrās.**
- (31) **Pārstrukturēšanas plāna panākumi bieži vien ir atkarīgi no tā, vai (...) finansiālā palīdzība tiks attiecināta arī uz parādnieku, lai atbalstītu, pirmkārt, uzņēmuma darbību pārstrukturēšanas apspriešanas laikā un, otrkārt, pārstrukturēšanas plāna īstenošanu pēc tā apstiprināšanas. Finansiālā palīdzība būtu jāsaprot plašākā nozīmē, kas tostarp ietver naudas vai trešo personu garantiju nodrošināšanu un preču, inventāra, izejvielu un pakalpojumu piegādi, piemēram, piešķirot parādniekam ilgāku atmaksāšanas laikposmu. Tādēļ pagaidu finansējums un jauns finansējums būtu jāaizsargā pret apstrīdēšanas prasībām, ar kurām turpmāku maksātnespējas procedūru kontekstā cenšas panākt to, ka šāds finansējums tiek pasludināts par spēkā neesošu, par tādu, kas var tikt atzīts par spēkā neesošu, vai par neizpildāmu, jo šāda rīcība varētu kaitēt kreditoru kopumam. Valstu maksātnespējas tiesību akti, kuros paredzētas pagaidu finansējuma un jauna finansējuma apstrīdēšanas prasības, vai kuros noteikts, ka jauniem aizdevējiem var piemērot civiltiesiskas, administratīvas vai krimināltiesiskas sankcijas par kredīta piešķiršanu parādniekiem, kuri nonākuši finansiālās grūtībās, varētu apdraudēt tāda finansējuma pieejamību, kas nepieciešams pārstrukturēšanas plāna sekmīgai apspriešanai un īstenošanai. Šī direktīva neskar citus iemeslus, uz kuru pamata jauns finansējums un pagaidu finansējums tiek pasludināts par spēkā neesošu, par tādu, kas var tikt atzīts par spēkā neesošu, vai par neizpildāmu, vai uz kuru pamata var tikt uzsākta civiltiesiska, administratīva vai krimināltiesiska atbildība šāda finansējuma sniedzējiem, kā tas paredzēts valsts tiesību aktos. Šādi citi iemesli varētu tostarp ietvert krāpšanos, negodīgumu, zināma veida attiecības starp pusēm, kas varētu tikt saistītas ar interešu konfliktu, piemēram, gadījumā, ja notiek darījumi starp saistītajām pusēm vai starp akcionāriem un sabiedrību, darījumi, kuros kāda no personām ir saņēmusi vērtību vai nodrošinājumu bez tiesībām to darīt attiecīgajā darījuma laikā vai īstenošanas veidā.**

(31.a) (...) Ja pagaidu finansējums tiek piešķirts arī personām, kuras nezina, vai plāns galu galā tiks apstiprināts, **tad nebūtu jāprasa, lai dalībvalstis attiecina** pagaidu finansējuma aizsardzību vienīgi uz gadījumiem, kad kreditori plānu pieņem vai tiesa vai administratīvā iestāde to apstiprina (...). Lai izvairītos no potenciāli ļaunprātīgas izmantošanas, jāaizsargā būtu vienīgi finansējums, kas, saprātīgi spriežot, ir steidzami nepieciešams parādnieka uzņēmuma darbības turpināšanai vai glābšanai vai šā uzņēmuma vērtības saglabāšanai vai palielināšanai, kamēr tiek gaidīta šā plāna apstiprināšana. **Turklāt šī direktīva neliedz dalībvalstīm ieviest *ex ante* kontroles mehānismu attiecībā uz pagaidu finansējumu. Dalībvalstis varētu attiecināt šādu aizsardzību tikai uz gadījumiem, kad plānu ir apstiprinājusi tiesa vai administratīvā iestāde vai kad pagaidu finansējumam ir tikusi piemērota *ex ante* kontrole. *Ex ante* kontroles mehānismu attiecībā uz pagaidu finansējumu vai citiem darījumiem varētu veikt pārstrukturēšanas jomā praktizējošs speciālists, kreditoru komiteja vai tiesa vai administratīvā iestāde.** Aizsardzība pret apstrīdēšanas prasībām un aizsardzība pret personīgo atbildību ir minimālās garantijas, kas piešķiramas pagaidu finansējumam un jaunam finansējumam. Tomēr, lai jaunus aizdevējus iedrošinātu uzņemties augstāku risku saistībā ar ieguldīšanu pastāvētspējīgā parādnieka uzņēmumā, kas nonācis finansiālās grūtībās, var būt nepieciešami papildu stimuli, piemēram, turpmākās maksātnespējas procedūrās piešķirot šādam finansējumam prioritāti, kas vismaz augstāka nekā nenodrošinātiem prasījumiem.

- (32) Ieinteresētām ietekmētajām personām vajadzētu būt iespējai pārsūdzēt **administratīvas iestādes** lēmumu par pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanu. **Dalībvalstis varētu arī paredzēt iespēju pārsūdzēt tiesu iestādes lēmumu par pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanu.** Tomēr, lai nodrošinātu plāna iedarbīgumu, mazinātu nenoteiktību un izvairītos no neattaisnojamas kavēšanās, pārsūdzībām **parasti** nebūtu jāaptur pārstrukturēšanas plāna īstenošana. **Dalībvalstis varētu noteikt vai ierobežot pārsūdzības iemeslus. Ja plāna apstiprinājums tiek apstrīdēts, dalībvalstīm vajadzētu ļaut tiesu iestādei pieņemt prelimināru vai kopsavilkuma lēmumu, kas aizsargā plāna izpildi un īstenošanu pret sekmīgu izskatāmās pārsūdzības iznākumu. Ja pārsūdzība tiek apmierināta (...), tiesu vai administratīvajām iestādēm kā plāna atcelšanas alternatīva būtu jāapsver plāna grozīšana un apstiprināšana. Attiecīgās personas varētu ierosināt plāna grozījumus vai par tiem balsot pēc pašu iniciatīvas vai pēc tiesu iestādes lūguma. Dalībvalstis arī varētu paredzēt (...) kompensāciju par finansiāliem zaudējumiem personai, kuras pārsūdzība ir apmierināta. (...) Valsts tiesību aktu ziņā ir rast risinājumu attiecībā uz iespējamu jaunu apturēšanu vai apturēšanas pagarinājumu gadījumos, kad tiesu iestāde nolemj, ka pārsūdzībai ir apturoša iedarbība.**

- (33) Lai veicinātu praksi, ka jau agrīnā stadijā tiek izmantota preventīvā pārstrukturēšana, ir vēlams, lai arī darījumiem, **kas ir pienācīgi un uzreiz nepieciešami (...)** pārstrukturēšanas plāna **apspriešanai** vai īstenošanai, turpmākās maksātnespējas procedūrās tiktu piemērota aizsardzība pret apstrīdēšanas prasībām. (...) **Kad tiesu vai administratīvās iestādes nosaka izmaksu un maksu saprātīgumu un tūlītējo nepieciešamību, tās varētu, piemēram, ņemt vērā prognozes un aplēses, kas iesniegtas ietekmētajām personām, kreditoru komitejai, pārstrukturēšanas jomā praktizējošajam speciālistam vai tiesu vai administratīvajai iestādei. Dalībvalstis šajā nolūkā varētu arī prasīt, lai parādnieki iesniedz un atjaunina attiecīgās aplēses.** Šādai aizsardzībai būtu jāpalielina noteiktība attiecībā uz darījumiem ar uzņēmumiem, par kuriem zināms, ka tie atrodas grūtībās, un jāmazina kreditoru un ieguldītāju bažas, ka pārstrukturēšanas neizdošanās gadījumā visi šādi darījumi varētu tikt pasludināti par spēkā neesošiem. **Dalībvalstis varētu noteikt brīdi – pirms preventīvās pārstrukturēšanas procedūras uzsākšanas un atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas apstiprināšanas –, sākot no kura, maksas un izmaksas, kas izriet no pārstrukturēšanas plāna apspriešanas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai profesionālām konsultācijām, sāk izmantot aizsardzību pret apstrīdēšanas prasībām. Citu maksājumu un izmaksu gadījumā šāds sākuma brīdis varētu būt arī apturēšanas apstiprināšana vai preventīvās pārstrukturēšanas procedūras uzsākšana.**

- (34) Visā preventīvās pārstrukturēšanas procedūras laikā darbiniekiem būtu jābauda pilnīga darba tiesībās paredzētā aizsardzība. Konkrētāk, šī direktīva neskar darbinieku tiesības, kas garantētas Padomes Direktīvā 98/59/EK ⁹, Padomes Direktīvā 2001/23/EK ¹⁰, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2002/14/EK ¹¹, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/94/EK ¹² un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/38/EK ¹³. Pienākumi attiecībā uz darbinieku informēšanu un apspriešanos ar viņiem saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, ar kuriem īstenotas iepriekš minētās direktīvas, pilnā apmērā paliek neskarti. Tas ietver pienākumus saskaņā ar Direktīvu 2002/14/EK informēt darbinieku pārstāvjus un apspriesties ar viņiem par lēmumu izmantot preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu. Ņemot vērā, ka ir nepieciešams darbiniekiem nodrošināt atbilstošu aizsardzību, dalībvalstīm darbinieku vēl neapmaksātie prasījumi, kas minēti Direktīvā 2008/94/EK, principā būtu jāatbrīvo no izpildes panākšanas darbību apturēšanas neatkarīgi no tā, vai šie prasījumi radušies pirms vai pēc apturēšanas apstiprinājuma. Šādai apturēšanai vajadzētu būt pieļaujamai vienīgi attiecībā uz tādām summām un tādu laikposmu, attiecībā uz ko maksājumi par šādiem prasījumiem tiek iedarbīgi garantēti ar citiem līdzekļiem, kas paredzēti valsts tiesību aktos. Ja dalībvalstis Direktīvā 2008/94/EK paredzēto ar darbinieku vēl neapmierinātajiem prasījumiem saistīto maksājumu garantiju attiecina arī uz preventīvās pārstrukturēšanas procedūrām, kas paredzētas šajā direktīvā, darbinieku prasījumu atbrīvošana no izpildes panākšanas apturēšanas vairs nav **nepieciešama**, ciktāl uz to attiecas minētā garantija. Ja saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem pastāv ierobežojumi attiecībā uz garantējošo iestāžu atbildību garantijas ilguma vai darbiniekiem samaksātās summas ziņā, darbiniekiem vajadzētu būt iespējai panākt savu ar samaksas iztrūkumu saistīto prasījumu izpildi attiecībā pret darba devēju pat izpildes panākšanas apturēšanas laikā. **Alternatīvā kārtā dalībvalstis varētu izslēgt darbinieku prasījumus no preventīvās pārstrukturēšanas regulējuma darbības jomas un paredzēt to aizsardzību valsts tiesību aktos.**

⁹ Padomes Direktīva 98/59/EK (1998. gada 20. jūlijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz kolektīvo atlaišanu (OV L 225, 12.8.1998., 16. lpp.).

¹⁰ Padomes Direktīva 2001/23/EK (2001. gada 12. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmējsabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmējsabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā (OV L 82, 22.3.2001., 16. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/14/EK (2002. gada 11. marts), ar ko izveido vispārēju sistēmu darbinieku informēšanai un uzklaušīšanai Eiropas Kopienā (OV L 80, 23.3.2002., 29. lpp.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/94/EK (2008. gada 22. oktobris) par darba ņēmēju aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā (OV L 283, 28.10.2008., 36. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/38/EK (2009. gada 6. maijs) par to, kā izveidot Eiropas Uzņēmumu padomi vai procedūru darbinieku informēšanai un uzklaušīšanai Kopienas mēroga uzņēmumos un Kopienas mēroga uzņēmumu grupās (OV L 122, 16.5.2009., 28. lpp.).

- (35) Ja pārstrukturēšanas plāns paredz daļēju uzņēmuma vai komercdarbības pāreju, darbinieku tiesības, kas izriet no darba līguma vai darba tiesiskajām attiecībām, tai skaitā it īpaši tiesības uz darba samaksu, būtu jāaizsargā saskaņā ar Direktīvas 2001/23/EK 3. un 4. pantu, neskarot konkrētos noteikumus, kas piemērojami maksātnespējas procesa gadījumā saskaņā ar minētās direktīvas 5. pantu, un it īpaši iespējas, kas pieļautas minētās direktīvas 5. panta 2. punktā. Turklāt papildus un neatkarīgi no Direktīvā 2002/14/EK garantētajām tiesībām uz informāciju un apspriešanos, tai skaitā par lēmumiem, kas, visticamāk, izraisīs būtiskas izmaiņas darba organizācijā vai līgumattiecībās, nolūkā panākt vienošanos par šādiem lēmumiem, saskaņā ar šo direktīvu darbiniekiem, **kuru prasījumus** ietekmē pārstrukturēšanas plāns, vajadzētu būt tiesīgiem balsot par plānu. Balsošanas par pārstrukturēšanas plānu vajadzībām dalībvalstis **varētu** nolemt darbiniekus apvienot atsevišķā kategorijā, nošķirot viņus no pārējiem kreditoriem.
- (36) Lai vēl vairāk veicinātu preventīvo pārstrukturēšanu, ir svarīgi nodrošināt, ka komercsabiedrības pārvaldes institūciju amatpersonas netiek atturētas no saprātīgu komercdarbības lēmumu pieņemšanas vai saprātīgu komerciālu risku uzņemšanās, it īpaši tad, ja šāda rīcība uzlabotu izredzes uz potenciāli pastāvētspējīgu uzņēmumu pārstrukturēšanu. Ja uzņēmums ir nonācis finansiālās grūtībās, tā pārvaldes institūciju amatpersonām būtu jāveic (...) pasākumi **nolūkā pēc iespējas mazināt zaudējumus un izvairīties no maksātnespējas, piemēram**, profesionālu konsultāciju, tai skaitā par pārstrukturēšanu un maksātnespēju, izmantošana, piemēram, attiecīgā gadījumā izmantojot agrīnas brīdināšanas rīkus; komercsabiedrības aktīvu aizsargāšana, lai tām saglabātu pēc iespējas lielu to vērtību un izvairītos no pamataktīvu zaudēšanas; uzņēmuma struktūras un funkciju apsvēršana, lai pārbaudītu tā pastāvētspēju un mazinātu izdevumus; komercsabiedrības neiesaistīšanās tādu veidu darījumos, uz kuriem varētu attiekties apstrīdēšanas prasības, ja vien to nevar pienācīgi pamatot ar komerciāliem apsvērumiem; tirdzniecības turpināšana apstākļos, kad ir atbilstīgi tā rīkoties, lai pēc iespējas palielinātu darbību turpinošā uzņēmuma vērtību; apspriešanās ar kreditoriem un preventīvās pārstrukturēšanas procedūru uzsākšana. Ja parādnieks ir pietuvojies maksātnespējai, svarīgi ir kreditoru pamatotās intereses aizsargāt arī no vadības lēmumiem, kas var ietekmēt parādnieka mantas kopuma stāvokli, it īpaši tad, ja šie lēmumi varētu izraisīt tālāku pārstrukturēšanai pieejamās vai kreditoriem sadalāmās mantas vērtības samazināšanos. Tādēļ ir nepieciešams, ka šādos apstākļos komercsabiedrības pārvaldes institūciju amatpersonas izvairās no tīšām vai rupji neuzmanīgām darbībām, kuru rezultātā dažas personas iegūst uz ieinteresēto personu rēķina, piekrītot darījumiem par cenu, kas zemāka par vērtību, vai veicot tādas darbības, kas vienai vai vairākām ieinteresētajām personām rada netaisnīgas priekšrocības attiecībā pret pārējām. (...)

- (37) **Uzņēmēji, kas ir fiziskas personas, kuras veic tirdzniecību, darījumdarbību, amatniecību vai darbojas neatkarīgās, pašnodarbinātu personu profesijās, var kļūt maksātnespējīgi.** Dažādā otrās iespējas pieejamības pakāpe dalībvalstīs var stimulēt to, ka **maksātnespējīgi uzņēmēji vai** uzņēmēji ar pārmērīgām parādsaistībām pārceļas uz citām dalībvalstīm, lai panāktu saistību dzēšanu īsākā laikposmā vai pievilcīgākus saistību dzēšanas nosacījumus, kas palielina tiesisko nenoteiktību un kreditoru izmaksas saistībā ar to prasījumu atgūšanu. Turklāt neatkarīgi no tā, ka pierādījumi liecina, ka uzņēmējiem, kuri ir kļuvuši **maksātnespējīgi**, ir lielākas izredzes gūt panākumus otrajā reizē, **maksātnespējas** sekas, it īpaši ar to saistītie sociālie aizspriedumi, juridiskās sekas (piemēram, aizliegums uzņēmējiem sākt un veikt uzņēmējdarbību) un ilgstošā nespēja samaksāt parākus ir uzskatāmas par svarīgiem bremzējošiem faktoriem uzņēmējiem, kuri vēlas izveidot uzņēmumu vai izmantot otro iespēju. Tāpēc būtu jāveic pasākumi, lai samazinātu pārmērīgu parādsaistību **vai maksātnespējas** negatīvo ietekmi uz uzņēmējiem, it īpaši pieļaujot parādsaistību pilnīgu dzēšanu pēc konkrēta laikposma un ierobežojot saistībā ar parādnieka pārmērīgām parādsaistībām **vai maksātnespēju** pieņemtajos lēmumos paredzētās diskvalifikācijas ilgumu. **Maksātnespējas jēdziens būtu jādefinē valsts tiesību aktos, un tas var nozīmēt pārmērīgas parādsaistības. Uzņēmēja jēdziens šīs direktīvas nozīmē neietekmē sabiedrības vadītāju vai direktoru amata pienākumus, kuriem būtu piemērojami valsts tiesību akti. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izlemt, kā norisinās saistību dzēšanas izmantošana, tostarp iespējai pieprasīt, lai parādnieks lūdz saistību dzēšanu.**
- (37.a) **Atmaksas plāns varētu būt periodiska kādas rīcībā esošo ienākumu procentuālās daļas pārvešana kreditoriem saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un tajā var būt iekļauti arī citi valsts tiesību aktos paredzēti nosacījumi un juridiski pienākumi. Dalībvalstis varētu paredzēt iespēju pielāgot maksātnespējīgo uzņēmēju atmaksas pienākumus, ja būtiski mainās viņu finanšu stāvoklis, proti, tas vai nu uzlabojas, vai pasliktinās. Nebūtu jāparedz prasība, ka atmaksas plānam ir nepieciešams kreditoru vairākuma atbalsts. Dalībvalstis varētu paredzēt, ka uzņēmējiem nav liegts atmaksas plāna īstenošanas laikā sākt jaunu darbību tajā pašā vai citā jomā.**

- (37.b) Parādsaistību dzēšanai vajadzētu būt iespējamai procedūrās, kurās ir ietverts atmaksas plāns, aktīvu realizācija vai to kombinācija. Īstenojot šos noteikumus, dalībvalstis var brīvi izvēlēties kādu no šīm alternatīvām, un, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pieejama vairāk nekā viena procedūra, kas noslēdzas ar saistību dzēšanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai vismaz viena šāda procedūra piedāvātu maksātnespējīgiem uzņēmējiem iespēju pilnīgi dzēst parādsaistības laikposmā, kas nepārsniedz trīs gadus. To procedūru gadījumā, kurās ir apvienota aktīvu realizācija un atmaksas plāns, saistību dzēšanas laikposmam būtu jā sākas vēlākais no brīža, kad atmaksas plānu ir apstiprinājusi tiesa vai kad to sāk īstenot, piemēram, kad ir veikts pirmais maksājums saskaņā ar plānu, bet tas varētu sākties arī agrāk, piemēram, tad, kad tiek pieņemts lēmums uzsākt procedūru.
- (37.c) Procedūrās, kurās nav ietverts atmaksas plāns, saistību dzēšanas laikposmam būtu jā sākas vēlākais no dienas, kad tiesu vai administratīvā iestāde pieņem lēmumu uzsākt procedūru, vai no brīža, kad ir noteikta maksātnespējīgā parādnieka manta. Lai aprēķinātu saistību dzēšanas laikposmu saskaņā ar šo direktīvu, dalībvalstis varētu paredzēt, ka jēdzienā "procedūras uzsākšana" nav ietverti pagaidu pasākumi, tādi kā saglabāšanas pasākumi vai pagaidu maksātnespējas procesa administratora iecelšana, ja vien šādi pasākumi neļauj realizēt aktīvus, tostarp atsavināt un sadalīt aktīvus kreditoriem. Maksātnespējīgā parādnieka manta nebūtu obligāti jānosaka ar oficiālu tiesu vai administratīvās iestādes lēmumu vai apstiprinājumu, ja vien šāds lēmums jau nav prasīts valsts tiesību aktos, un tā var būt aktīvu un saistību inventāra saraksta iesniegšana.
- (37.d) Ja procedūras gaita, kas noslēdzas ar saistību dzēšanu, aptver uzņēmēja aktīvu realizāciju, dalībvalstīm nav liegts paredzēt, ka saistību dzēšanas pieprasījums ir jāizskata atsevišķi no aktīvu realizācijas, ar noteikumu, ka šāds pieprasījums ir tādas procedūras gaitas sastāvdaļa, kura noslēdzas ar saistību dzēšanu saskaņā ar šo direktīvu. Dalībvalstīm vajadzētu būt tiesībām brīvi lemt par valsts noteikumiem par pierādīšanas pienākumu tā, lai saistību dzēšana darbotos, kas nozīmē, ka parādniekam ar likumu var tikt izvirzīta prasība pierādīt savu pienākumu izpildi.

- (38) Ne visos apstākļos lietderīga ir pilnīga **parādsaistību** dzēšana vai diskvalifikācijas izbeigšana pēc (...) laikposma, **kas nepārsniedz trīs gadus, un var ieviest atkāpes no šā noteikuma, kuras ir pienācīgi pamatotas ar iemesliem, kas paredzēti valsts tiesību aktos.** Piemēram, **šādas atkāpes var ieviest** gadījumos, kad parādnieks ir negodīgs vai ir rīkojies negodprātīgi vai kad viņš nav izpildījis konkrētus juridiskus pienākumus, **tostarp pienākumu maksimāli palielināt kreditoru ieņēmumus, kas var būt vispārējs pienākums radīt ienākumus vai aktīvus.** Var ieviest īpašu atkāpi, ja tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu līdzsvaru starp parādnieka tiesībām un viena vai vairāku kreditoru tiesībām, piemēram, ja kreditors ir fiziska persona, kurai vajadzīga lielāka aizsardzība nekā parādniekam. Atkāpe varētu būt pamatota arī tad, ja izmaksas saistībā ar procedūru, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu, tostarp tiesu un administratīvo iestāžu un maksātnespējas procesa administratoru maksas, netiek segtas. Pēc saistību dzēšanas piešķiršanas dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai saskaņā ar valsts tiesību aktiem paredzēt iespēju atsaukt pilnīgas saistību dzēšanas priekšrocības, ja, piemēram, parādnieka finanšu stāvoklis ir ievērojami uzlabojies neparedzētu apstākļu dēļ, piemēram, laimests loterijā vai mantojuma vai dāvinājuma saņemšana. Nevajadzētu liegt dalībvalstīm paredzēt papildu atkāpes precīzi noteiktos apstākļos un tad, kad tas ir pienācīgi pamatots. Ja pastāv pienācīgi pamatots iemesls, kā noteikts valsts tiesību aktos, var būt lietderīgi ierobežot saistību dzēšanas iespēju konkrētām parāda kategorijām. Nodrošinātie parādi var tikt izslēgti no saistību dzēšanas iespējas tikai vērtībā, kas nepārsniedz nodrošinājuma vērtību, kā noteikts valsts tiesību aktos, savukārt pārējo parādu būtu jāuzskata par nenodrošinātu parādu. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izslēgt arī citas parādu kategorijas, ja tas ir pienācīgi pamatots.

- (38.a) Ja uzņēmēja atļauja vai licence nodarboties ar konkrētu amatniecību, darījumdarbību, tirdzniecību vai darboties profesijā ir atteikta vai atsaukta ar diskvalifikācijas lēmumu, ar šo direktīvu nebūtu jāliedz dalībvalstīm prasīt, lai uzņēmējs iesniegtu jaunu pieteikumu šādas atļaujas vai licences saņemšanai pēc diskvalifikācijas termiņa beigām. Ja dalībvalsts iestāde pieņem lēmumu par īpaši reglamentētu darbību, tā varētu arī ņemt vērā – pat tad, ja diskvalifikācijas laikposms ir beidzies, – to, ka maksātnespējīgais uzņēmējs ir panācis parādsaistību dzēšanu saskaņā ar šo direktīvu.**
- (38.b) Ja dalībvalstis paredz, ka uzņēmējam ir piemērojamas dažādas maksātnespējas procedūras attiecībā uz viņa ar profesiju saistītajiem un ar profesiju nesaistītajiem parādiem, šīs atšķirīgās procedūras būtu jāsaskaņo, piemēram, tad, kad kāds aktīvs tiek izmantots uzņēmēja profesionālajā darbībā, kā arī ārpus šīs darbības. Nevajadzētu liegt dalībvalstīm, kurās uzņēmējiem maksātnespējas procedūras laikā ir atļauts turpināt darījumdarbību uz sava rēķina, paredzēt, ka šādiem uzņēmējiem var piemērot jaunu maksātnespējas procedūru, ja šāda turpmāka darījumdarbība kļūst maksātnespējīga.**

- (39) Ir nepieciešams saglabāt un palielināt to procedūru pārredzamību un prognozējamību, ar kurām tiek nodrošināti iznākumi, kas ir labvēlīgi uzņēmumu saglabāšanai un otrās iespējas došanai uzņēmējiem vai kas dod iespēju efektīvi veikt pastāvētnespējīgu uzņēmumu likvidāciju. Ir arī nepieciešams samazināt maksātnespējas procedūru pārmērīgo ilgumu daudzās dalībvalstīs, kas izraisa tiesisko nenoteiktību kreditoriem un ieguldītājiem un vājus naudas līdzekļu atgūšanas rādītājus. Visbeidzot, ņemot vērā ar Regulu (ES) 2015/848 izveidotos mehānismus pastiprinātai sadarbībai starp tiesām un procesa administratoriem pārrobežu lietās, visu iesaistīto personu profesionālismu ir nepieciešams pacelt līdzīgi augstā līmenī visā Savienībā. Lai sasniegtu šos mērķus, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai tiesu un administratīvo iestāžu darbinieki būtu **atbilstoši** apmācīti un lai tiem būtu **savu pienākumu izpildei nepieciešamās speciālās zināšanas**. **Atbilstošu apmācību un speciālās zināšanas var apgūt arī, praktizējot tiesu vai administratīvās iestādes darbinieka profesiju vai – pirms iecelšanas šādā profesijā – kādu citu attiecīgu profesiju**. Šādai (...) **apmācībai un speciālajām zināšanām** būtu jādod iespēja **efektīvi pieņemt** lēmumus ar potenciāli ievērojamu ekonomisku un sociālu ietekmi un **nebūtu** jānozīmē, ka tiesu iestādes darbiniekiem ir jāizskata vienīgi pārstrukturēšanas, maksātnespējas un otrās iespējas lietas. **Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parāda dzēšanu saistītās procedūras tiktu efektīvi, tostarp ātri, izskatītas**. Piemēram, specializētu tiesu vai palātu izveide **vai specializētu tiesnešu iecelšana** saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, kas reglamentē tiesu sistēmas organizāciju, **kā arī jurisdikcijas koncentrēšana ierobežota skaita tiesu vai administratīvajās iestādēs** varētu būt efektīvs veids, kā sasniegt iepriekš minētos mērķus. **Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam paredzēt, ka šādām procedūrām ir jābūt prioritārām salīdzinājumā ar citām procedūrām**.

- (40) Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, lai pārstrukturēšanas, maksātnespējas un **parādsaistību dzēšanas** jomā praktizējošie speciālisti, kurus iecēlušas tiesu vai administratīvās iestādes, būtu **atbilstoši** apmācīti un uzraudzīti, lai viņi varētu veikt savus uzdevumus, ka viņi tiek iecelti pārredzamā veidā, pienācīgi ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt efektīvas procedūras, un ka viņi savus uzdevumus veic godīgi. **Atbilstošu apmācību un speciālās zināšanas praktizējošie speciālisti varētu iegūt arī, praktizējot profesiju, un dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam pašām nodrošināt vajadzīgo apmācību, to vietā to var darīt, piemēram, profesionālās apvienības vai citas struktūras.**
- Maksātnespējas procesa administratori, kas definēti Regulā (ES) 2015/848, būtu jāiekļauj šo noteikumu darbības jomā. Tas aptver arī gadījumus, kad praktizējošus speciālistus izvēlas parādnieks, kreditori vai kreditoru komiteja no saraksta vai rezervēm, ko tiesu vai administratīvā iestāde ir iepriekš apstiprinājusi. Izvēloties praktizējošu speciālistu, parādniekam, kreditoriem vai kreditoru komitejai varētu piešķirt novērtējuma brīvību attiecībā uz praktizējoša speciālista speciālajām zināšanām un pieredzi kopumā un prasībām konkrētajā gadījumā, un parādniekus, kas ir fiziskas personas, varētu atbrīvot no šāda pienākuma vispār. Ieceļot praktizējošus speciālistus gadījumos ar pārrobežu elementiem, cita starpā vajadzētu ņemt vērā praktizējošo speciālistu spēju izpildīt pienākumus saskaņā ar Regulu (ES) 2015/848 sazināties un sadarboties ar ārvalstu maksātnespējas procesa administratoriem un tiesu un administratīvajām iestādēm, kā arī to cilvēkresursus un administratīvos resursus, lai tiktu galā ar potenciāli liela apjoma lietām. (...)**
- Dalībvalstīm nav liegts izraudzīties praktizējošu speciālistu ar citām metodēm, piemēram, izlases veida atlase ar programmatūru, ar noteikumu, ka persona vai mehānisms, izraugoties praktizējošo speciālistu konkrētā gadījumā, pienācīgi ņem vērā praktizējoša speciālista pieredzi un speciālās zināšanas. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai lemt par veidu, kā iebilst pret praktizējoša speciālista izraudzīšanu vai iecelšanu vai kā pieprasīt viņa vai viņas aizstāšanu, piemēram, ar kreditoru komitejas starpniecību.**

- (40.a) Uz praktizējošiem speciālistiem būtu jāattiecina pārraudzības un regulatīvi mehānismi, kuros vajadzētu ietvert efektīvus pārskatatbildības pasākumus praktizējošiem speciālistiem, kuri nav izpildījuši savus pienākumus, **tādi mehānismi kā, piemēram, praktizējošu speciālistu maksas samazināšana, izslēgšana no tādu praktizējošu speciālistu saraksta vai rezervēm, kurus var iecelt maksātnespējas lietās, kā arī vajadzības gadījumā disciplinārsodu, administratīvu sodu vai kriminālsodu piemērošana.** Šādiem pārraudzības un regulatīviem mehānismiem nebūtu jāskar noteikumi valsts tiesību aktos par civiltiesisko atbildību par zaudējumiem līgumsaistību un ārpuslīgumisku saistību pārkāpumu gadījumos. Šādi standarti principā var tikt sasniegti bez nepieciešamības radīt jaunas profesijas vai kvalifikācijas valsts tiesību aktos. Šie noteikumi saskaņā ar valsts tiesību aktiem var attiekties arī uz citiem praktizējošiem speciālistiem. Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam paredzēt, ka strīdiem par atlīdzību ir jābūt prioritāriem salīdzinājumā ar citām procedūrām.
- (41) Lai vēl vairāk mazinātu procedūru ilgumu, **veicinātu kreditoru sekmīgāku iesaistīšanos pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūrās** un lai nodrošinātu līdzīgus nosacījumus visiem kreditoriem neatkarīgi no tā, kur Savienībā tie atrodas, **dalībvalstīm būtu jāievieš noteikumi, kas parādniekiem, kreditoriem, praktizējošiem speciālistiem un tiesu un administratīvajām iestādēm ļauj izmantot elektroniskos distances saziņas līdzekļus.** Tādēļ vajadzētu būt iespējai, lai tādi procesuālie pasākumi kā kreditoru prasījumu iesniegšana, kreditoru informēšana vai **apstrīdējumu un pārsūdzību iesniegšana** notiktu elektroniski. **Dalībvalstis varētu paredzēt, ka paziņojumus kreditoram var nosūtīt elektroniski tikai tad, ja attiecīgais kreditors ir devis iepriekšēju piekrišanu elektroniskai saziņai.** Nebūtu jāuzliek pusēm par pienākumu izmantot elektroniskos līdzekļus, ja tie nav obligāti saskaņā ar valsts tiesību aktiem, neskarot iespēju dalībvalstīm pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūrās izveidot obligātu sistēmu dokumentu elektroniskai iesniegšanai un izsniegšanai. Dalībvalstis var izvēlēties faktiskos elektroniskās saziņas līdzekļus, kuri varētu būt, piemēram, speciāli izveidota sistēma elektroniskai šādu dokumentu nosūtīšanai vai e-pasta izmantošana, neizslēdzot dalībvalstīm iespēju ieviest elementus, kuru mērķis ir garantēt elektronisko sūtījumu drošību, piemēram, elektronisko parakstu, vai uzticamības pakalpojumus, piemēram, elektroniskos piegādes pakalpojumus, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 910/2014.

- (42) Ir svarīgi apkopot ticamus **un salīdzināmus** datus par pārstrukturēšanas, maksātnespējas un saistību dzēšanas procedūru rezultātiem, lai varētu uzraudzīt šīs direktīvas īstenošanu un piemērošanu. Tādēļ dalībvalstīm būtu jāvāc un jāapkopo dati, kas ir pietiekami granulāri, lai dotu iespēju veikt precīzu novērtējumu par to, kā direktīva darbojas praksē, **un minētie dati būtu jādara zināmi Komisijai. Paziņojuma veidlapā šādu datu pārsūtīšanai Komisijai, ko noteiks Komisija, kurai palīdz komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē, būtu jāiekļauj gala saraksts ar procedūru galvenajiem rezultātiem, kas ir kopīgi visām dalībvalstīm. Piemēram, pārstrukturēšanas procedūras gadījumā galvenie rezultāti varētu būt: procedūras, ja tiesa bija apstiprinājusi plānu, plāni, kurus tiesa nebija apstiprinājusi, pārstrukturēšanas procedūras, kuras tika pārvērstas likvidācijas procedūrās vai tika izbeigtas, jo likvidācijas procedūras tika uzsāktas, pirms tiesa bija apstiprinājusi plānu. Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam informēt par rezultātu veidu sadalījumu attiecībā uz tādām procedūrām, kuras noslēdzas pirms jebkādu attiecīgu pasākumu veikšanas, tā vietā tās varētu informēt par visu to procedūru kopējo skaitu, kuras atzītas par nepieņemamām, noraidītas vai atsauktas pirms to uzsākšanas. Veidlapā būtu jāiekļauj arī saraksts ar iespējām, ko dalībvalstis varētu ņemt vērā, kad tās nosaka parādnieka lielumu, atsaucoties uz vienu vai vairākiem elementiem mikro, mazo, vidējo un lielo uzņēmumu definīcijā, kuri ir kopīgi visu dalībvalstu tiesību aktos. Jebkurā gadījumā viena no šīm iespējām būtu parādnieku lieluma noteikšana, pamatojoties tikai uz darbinieku skaitu. Ar komitejas palīdzību izstrādātajā veidlapā būtu jādefinē arī vidējo izmaksu un vidējo naudas līdzekļu atgūšanas rādītāju elementi, par kuriem dalībvalstis var vākt datus brīvprātīgi. Veidlapā vajadzētu būt norādēm par elementiem, ko varētu ņemt vērā, kad dalībvalstis izmanto paraugu atlases metodi, piemēram, par paraugu izmēriem, lai nodrošinātu reprezentativitāti ģeogrāfiskā sadalījuma, parādnieku lieluma un nozares izpratnē. Veidlapai būtu jānodrošina dalībvalstīm iespēja sniegt papildu informāciju, ja tām šāda informācija ir pieejama, piemēram, par parādnieku aktīvu un saistību kopējo apjomu.**

- (43) Finanšu tirgu stabilitāte lielā mērā ir atkarīga no finanšu nodrošinājuma mehānismiem, it īpaši, kad nodrošinājums tiek sniegts saistībā ar dalību izraudzītās sistēmās vai centrālo banku operācijās un kad centrālajiem darījumu partneriem tiek sniegta drošības rezerve. Tā kā to finanšu instrumentu vērtība, kas sniegti kā nodrošinājums, var būt ļoti svārstīga, ir izšķiroši svarīgi realizēt to vērtību ātri, pirms tā samazinās. Tāpēc (...) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 98/26/EK (1998. gada 19. maijs) ¹⁴, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2002/47/EK ¹⁵ un Regulai (ES) Nr. 648/2012 ¹⁶ vajadzētu būt augstākam juridiskajam spēkam nekā šīs direktīvas normām. Dalībvalstīm būtu jāļauj savstarpējā ieskaita, tostarp noslēguma ieskaita, līgumus atbrīvot no atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas sekām pat tādos apstākļos, kad uz tiem neattiecas iepriekš minētie instrumenti, ja šādu līgumu izpilde ir panākama saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem pat tad, ja ir uzsākts maksātnespējas process. Tas varētu attiekties uz būtisku skaitu jumta līgumu, ko gan nefinanšu, gan finanšu darījumu partneri plaši izmanto finanšu, enerģijas un izejvielu tirgos. Šie līgumi samazina sistēmiskos riskus, jo īpaši atvasināto instrumentu tirgos. Tāpēc šādus līgumus varētu atbrīvot no ierobežojumiem, kas ar maksātnespējas tiesību aktiem noteikti izpildāmiem līgumiem. Tādējādi dalībvalstīm būtu arī jāļauj no atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas sekām pēc maksātnespējas procesa uzsākšanas atbrīvot likumiskus noslēguma ieskaita līgumus. Apturēšana tomēr būtu jāattiecina uz summu, kas dodas noslēguma ieskaita līgumu darbības rezultātā.
- (43.a) Dalībvalstīm, kuras ir Konvencijas par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām (Keiptaunas konvencija) un tās protokolu puses, būtu jāspēj arī turpmāk izpildīt savas esošās starptautiskās saistības. Šīs direktīvas noteikumiem par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumiem nebūtu jāskar Konvencijas par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām un tās protokolu piemērošana.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/26/EK (1998. gada 19. maijs) par norēķinu galīgumu maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmās (OV L 166, 11.6.1998., 45. lpp.).

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/47/EK (2002. gada 6. jūnijs) par finanšu nodrošinājuma līgumiem (OV L 168, 27.6.2002., 43. lpp.).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.).

- (44) Komerksabiedrību tiesību normas nedrīkstētu nelabvēlīgi ietekmēt pārstrukturēšanas plāna pieņemšanas un īstenošanas procesa iedarbīgumu. Tādēļ dalībvalstīm būtu jāatkāpjas no prasībām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1132¹⁷ un attiecas uz pienākumiem sasaukt akcionāru (dalībnieku) sapulci un uz pirmpirkuma tiesību pamata akcijas (pamatkapitāla daļas) piedāvāt esošajiem akcionāriem (dalībniekiem), šādu atkāpi piemērojot tādā apmērā un uz tādu laikposmu, kāds nepieciešams, lai nodrošinātu, ka akcionāri (dalībnieki) neapgrūtina pārstrukturēšanas centienus, ļaunprātīgi izmantojot savas Direktīvā (ES) 2017/1132 paredzētās tiesības. **Piemēram, dalībvalstīm var rasties vajadzība ieviest atkāpes no pienākuma sasaukt akcionāru (dalībnieku) sapulci vai atkāpes no normāliem laikposmiem gadījumos, kad vadībai ir jāveic steidzami pasākumi, lai saglabātu sabiedrības aktīvus, piemēram, lūdzot atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu, ja tiek konstatēts būtisks un pēkšņs parakstītā kapitāla zudums un pastāv maksātnespējas iespējamība. Atkāpes no sabiedrību tiesībām var būt nepieciešamas arī tad, ja pārstrukturēšanas plānā ir paredzēta jaunu akciju (pamatkapitāla daļu) emisija, kuras prioritārā kārtā var piedāvāt kreditoriem, kapitalizējot parādsaistības, vai parakstītā kapitālā apjoma samazināšana uzņēmuma daļējas pārejas gadījumā. Šādām atkāpēm vajadzētu būt ierobežotām laikā, ciktāl dalībvalstis šādas atkāpes uzskata par vajadzīgām preventīvas pārstrukturēšanas regulējuma izveidei. Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam pilnīgi vai daļēji, uz nenoteiktu vai uz ierobežotu laikposmu atkāpties no komerksabiedrību tiesību normām, ja tās nodrošina, ka komerksabiedrību tiesībās ietvertās prasības nespēj nelabvēlīgi ietekmēt pārstrukturēšanas procesa iedarbīgumu, vai ja dalībvalstīm ir citi, vienlīdz iedarbīgi rīki, kas nodrošina, ka attiecīgi akcionāri vai dalībnieki nesamērīgi nekavē tāda pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu vai īstenošanu, ar ko tiktu atjaunota uzņēmuma pastāvētspēja. Šajā kontekstā dalībvalstīm īpaša nozīme būtu jāpiešķir ar izpildes panākšanas darbību apturēšanu un pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanu saistīto normu iedarbīgumam, kuru nedrīkstētu nepamatoti mazināt akcionāru (dalībnieku) sapulču sasaukšana vai to rezultāti.**

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/30/ES (2012. gada 25. oktobris) par to, kā vienādošanas nolūkā koordinēt nodrošinājumus, ko saistībā ar akciju sabiedrību veidošanu un to kapitāla saglabāšanu un mainīšanu dalībvalstis prasa no sabiedrībām Līguma par Eiropas Savienības darbību 54. panta otrās daļas nozīmē, lai aizsargātu sabiedrību dalībnieku un trešo personu intereses (OV L 315, 14.11.2012., 74. lpp.).

Tādēļ Direktīva (ES) 2017/1132 būtu attiecīgi jāgroza. Dalībvalstīm ir zināma izvērtēšanas brīvība attiecībā uz to, kādas atkāpes valsts sabiedrību tiesību kontekstā ir nepieciešamas, lai efektīvi īstenotu šo direktīvu, un tās var arī paredzēt līdzīgus atbrīvojumus no minēto Direktīvas 2017/1132 noteikumu piemērošanas, kuri ļauj veikt pārstrukturēšanas pasākumus maksātnespējas procesā, uz ko neattiecas šī direktīva.

- (45) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem ¹⁸ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevēji uzskata, ka šādu dokumentu pārsūtīšana ir pamatota.
- (46) Attiecībā uz datu sniegšanas veidlapas izveidošanu un turpmākām izmaiņām tajā īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ¹⁹.

¹⁸ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (47) Tā kā šīs direktīvas mērķus nevar pienācīgi sasniegt ar atsevišķu dalībvalstu rīcību, jo atšķirības starp valstīs spēkā esošajiem pārstrukturēšanas un maksātnespējas regulējumiem turpinātu radīt šķēršļus kapitāla brīvai aprītei un brīvībai veikt uzņēmējdarbību, bet tos var labāk sasniegt Savienības mērogā, Savienība var veikt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā ir paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I SADAĻA

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets un tvērums

1. Šajā direktīvā ir paredzēti noteikumi par:
 - (a) preventīvās pārstrukturēšanas **regulējumu**, kas pieejams finansiālās grūtībās **un – ja tas paredzēts valsts tiesību aktos – nefinansiālās grūtībās** nonākušiem parādniekiem apstākļos, kad pastāv maksātnespējas iespējamība;
 - (b) procedūrām, ar kurām tiek panākta tādu parādsaistību dzēšana, kas radušās **maksātnespējīgiem** uzņēmējiem, un **jebkādiem saistītiem diskvalifikācijas laikposmiem; un**
 - (c) **pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas** procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem.
2. Šī direktīva neattiecas uz šā panta 1. punktā minētajām procedūrām, kas attiecas uz parādniekiem, **kuri** ir:
 - (a) apdrošināšanas sabiedrība vai pārapdrošināšanas sabiedrība, kas definētas Direktīvas 2009/138/EK 13. panta 1. un 4. punktā;
 - (b) kredītiestāde, kas definēta Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punktā;
 - (c) ieguldījumu brokeru sabiedrība vai kolektīvo ieguldījumu uzņēmums, kas definēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta **attiecīgi** 2. un 7. apakšpunktā;

- (d) centrālais darījumu partneris ("**CCP**"), kas definēts Regulas (ES) Nr. 648/2012 2. panta 1. punktā;
- (e) centrālais vērtspapīru depozitārijs, kas definēts Regulas (ES) **Nr.** 909/2014 2. panta 1. punktā;
- (f) (...) vienība, kas minēta Direktīvas 2014/59/ES 1. panta 1. punkta pirmajā daļā, **izņemot šā punkta a) līdz e) apakšpunktā minētā;**
- (g) **publiska struktūra saskaņā ar valsts tiesību aktiem; un**
- (h) fiziska persona, kas nav uzņēmējs.

2.a Papildus šā panta 2. punktam dalībvalstis var izslēgt šā panta 1. punktā minētās procedūras, kuras attiecas uz parādniekiem, kas ir citas finanšu vienības, kuras sniedz tādas finanšu pakalpojumus, uz ko attiecas speciāla kārtība, saskaņā ar kuru valstu uzraudzības vai noregulējuma iestādēm ir plašas pilnvaras iejaukties, kas ir pielīdzināmas šā panta 2. punkta a) līdz f) apakšpunktā uzskaitītajām vienībām paredzētajām pilnvarām. Dalībvalstis minēto speciālo kārtību paziņo Komisijai.

3. Dalībvalstis var 1. punkta b) apakšpunktā minēto procedūru piemērošanu attiecināt arī uz **maksātnespējīgām** fiziskām personām, kuras nav uzņēmēji.

Dalībvalstis var ierobežot 1. punkta a) apakšpunkta piemērošanu, attiecinot to tikai uz juridiskām personām.

4. Dalībvalstis var paredzēt, ka 1. punkta a) apakšpunktā minēto preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu nepiemēro šādiem prasījumiem vai tas tos neskar:

- (a) esošo vai bijušo darbinieku esošie vai turpmākie prasījumi;

- (b) prasījumi saistībā ar uzturlīdzekļu piedziņu, kas izriet no ģimenes, vecāku un bērnu, laulības vai radniecības attiecībām; vai
- (c) prasījumi, kas izriet no atbildības par neatļautu darbību.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas (...):

- (1) (...)
- (2) "pārstrukturēšana" ir **pasākumi, kas ietver** parādnieka aktīvu un saistību vai citas tā kapitāla struktūras sastāvdaļas sastāva, apstākļu vai struktūras maiņu (...), **piemēram**, uzņēmuma aktīvu vai sastāvdaļu pārdošanu **un – ja to paredz valsts tiesību akti – darbību turpinoša uzņēmuma pārdošanu, kā arī jebkādas vajadzīgās operatīvās izmaiņas** vai minēto elementu kombināciju (...);
- (3) "ietekmētā persona" ir **kreditors, kura prasījumus** – un, ja to paredz attiecīgās valsts tiesību akti, akcionāri, dalībnieki un biedri, kuru (...) intereses – **tieši** ietekmē pārstrukturēšanas plāns;
- 3.a "akcionāri, dalībnieki un biedri" ir personas, kurām ir īpašumtiesību dalība attiecībā uz parādnieku vai parādnieka darījumdarbību, tostarp akcionāri (dalībnieki), ciktāl minētās personas nav kreditori;
- (4) "atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana" ir kreditora prasījuma pret parādnieku izpildes panākšanas tiesību pagaidu apturēšana, **ko apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde vai kas noteikta likumā, un – ja tas paredzēts valsts tiesību aktos – kreditora prasījuma pret trešo personu, kas ir nodrošinājuma sniedzējs, izpildes panākšanas tiesību pagaidu apturēšana tiesvedības, administratīvā vai cita veida procesa kontekstā vai tiesību ārpustiesas kārtībā apķīlāt vai realizēt parādnieka darījumdarbības aktīvus pagaidu apturēšana;**

- (5) "izpildāms **līgums**" ir **līgums** starp parādnieku un vienu vai vairākiem kreditoriem, uz kura pamata brīdī, kad tiek **apstiprināta vai piemērota** atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana, abām **pusēm** joprojām ir pienākumi, kuri tām ir jāizpilda;
- (6) (...)
- (7) (...)
- (8) (...)
- (9) "kreditoru interešu ievērošanas kritērijs" nozīmē, ka neviena nepiekrītošā kreditora stāvoklis pārstrukturēšanas plāna ietvaros nebūtu nelabvēlīgāks nekā **šāda kreditora** stāvoklis **vai nu** likvidācijas gadījumā neatkarīgi no tā, vai aktīvi tiek pārdoti pa daļām vai kā darbību turpinošs uzņēmums, **ja tiktu piemērota parastā likvidācijas prioritāšu secība saskaņā ar valsts tiesību aktiem, vai arī nākamā labākā alternatīvā scenārija gadījumā, ja pārstrukturēšanas plāns netiktu apstiprināts;**
- (10) (...)
- (11) "jauns finansējums" ir jauna **finansiālā palīdzība** (...), kuru piešķir esošs vai jauns kreditors, **lai** īstenotu pārstrukturēšanas plānu, **un** (...) kura **ir iekļauta** šajā pārstrukturēšanas plānā (...);
- (12) "pagaidu finansējums" ir **jauna finansiālā palīdzība**, (...) kuru piešķir esošs vai jauns kreditors **un kura ietver vismaz finansiālu palīdzību atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas laikā**, un kura ir **pienācīga** un nepieciešama uzreiz, lai parādnieka uzņēmums (...) varētu turpināt darboties vai lai tiktu saglabāta vai palielināta šā uzņēmuma vērtība (...);
- (13) "uzņēmējs (...)" ir fiziska persona, kas veic tirdzniecību, komercdarbību, arodu vai profesiju (...);

- (14) "pilnīga parādsaistību dzēšana" ir atteikšanās no iespējas pieprasīt uzņēmējam samaksāt dzēšamo parādu summu vai atteikšanās no vēl nesamaksāto dzēšamo parādu summas kā tādas, kura ir daļa no procedūras, kur varētu būt ietverta aktīvu realizācija (...) un/vai atmaksas (...) plāns vai abi;
- (15) "pārstrukturēšanas jomā praktizējošs speciālists" ir persona vai struktūra, ko tiesa vai administratīvā iestāde iecēlusi, lai tā veiktu **jo īpaši** vienu vai vairākus no šādiem uzdevumiem:
- (a) **palīdzēt** parādniekam **un** kreditoriem izstrādāt vai apspriest pārstrukturēšanas plānu;
 - (b) pārstrukturēšanas plāna apspriešanas laikā **uzraudzīt** parādnieka darbību un ziņot tiesai vai administratīvajai iestādei;
 - (c) pārstrukturēšanas plāna apspriešanas laikā **īstenot** daļēju kontroli pār parādnieka aktīviem vai darbību.

2. Šajā direktīvā šādi jēdzieni jāsaprot tā, kā tie definēti valsts tiesību aktos:

- (a) **maksātnespēja;**
- (b) **maksātnespējas iespējamība;**
- (c) **mazie un vidējie uzņēmumi ("MVU").**

3. pants

Agrīna brīdināšana un piekļuve informācijai

1. Dalībvalstis nodrošina, ka parādniekiem (...) ir pieejams **vismaz viens** agrīnas brīdināšanas rīks, ar kuru ir iespējams atklāt **apstākļus, kas var radīt maksātnespējas iespējamību** un **kas var** signalizēt parādniekam (...) par nepieciešamību **nekavējoties** rīkoties.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka parādniekiem (...) ir pieejama attiecīga (...) informācija par **pieejamajiem** agrīnas brīdināšanas rīkiem, **kā arī procedūras un pasākumi saistībā ar pārstrukturēšanu** (...) un **parādsaistību** (...) dzēšanu.
3. Dalībvalstis var noteikt, ka 1. un 2. punktā paredzētā pieejamība attiecas vienīgi uz **MVU un** uz uzņēmējiem.

II SADAĻA

Preventīvās pārstrukturēšanas regulējums

1. nodaļa

Preventīvās pārstrukturēšanas regulējuma piemērojamība

4. pants

Preventīvās pārstrukturēšanas regulējuma piemērojamība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka maksātnespējas iespējamības apstākļos parādnieki (...) var izmantot (...) preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, kas tiem dod pārstrukturēšanas (...) iespēju **nolūkā (...) novērst maksātnespēju un nodrošināt savu pastāvētspēju.**
- 1.a **Dalībvalstis var saglabāt vai ieviest pastāvētspējas pārbaudi saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar noteikumu, ka šādas pārbaudes nolūks ir izslēgt parādniekus, kuriem nav pastāvētspējas izredžu, un ja šādas pārbaudes var veikt, nenodarot kaitējumu parādnieku aktīviem.**
- 1.b **Dalībvalstis var ierobežot to, cik reižu parādnieks konkrētā laikposmā var izmantot šajā direktīvā paredzēto preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu.**
2. **Šajā direktīvā paredzētais preventīvās pārstrukturēšanas regulējums var sastāvēt no vienas vai vairākām procedūrām, pasākumiem vai noteikumiem, kas parādniekiem un ietekmētajām personām piešķir šajā sadaļā ar saskaņotu regulējumu paredzētās tiesības un aizsardzības pasākumus, neskarot citus pārstrukturēšanas regulējumus, kas paredzēti valsts tiesību aktos.**

3. Dalībvalstis **var** ieviest normas, kas tiesu vai administratīvās iestādes iesaistīšanos ierobežo līdz gadījumiem, kad **šāda iesaistīšanās** ir nepieciešama un samērīga (...).
4. Preventīvās pārstrukturēšanas **regulējums saskaņā ar šo direktīvu** ir piemērojams pēc parādnieku pieteikuma. **Dalībvalstis var paredzēt, ka šāds regulējums ir piemērojams arī pēc kreditoru pieteikuma.**

2. nodaļa

Preventīvās pārstrukturēšanas plāna apspriešanas atvieglošana

5. pants

Parādnieka manta paša valdījumā

1. Dalībvalstis nodrošina, ka parādnieki, kas izmanto preventīvās pārstrukturēšanas procedūras, turpina pilnā apmērā vai vismaz daļēji īstenot kontroli pār saviem aktīviem un sava uzņēmuma ikdienas darbību.
2. **Ja nepieciešams**, tiesu vai administratīvā iestāde par pārstrukturēšanas jomā praktizējoša speciālista iecelšanu (...) **lemj atkarībā no katra konkrētā gadījuma apstākļiem**, izņemot konkrētus apstākļus, kad dalībvalstis var noteikt prasību šādu praktizējošu speciālistu iecelt obligāti ikvienā gadījumā.
3. (...)

Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka uz parādniekiem (...) var attiecināt atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu (...), lai atbalstītu **preventīvās pārstrukturēšanas regulējuma** pārstrukturēšanas plāna apspriešanu.

Dalībvalstis var paredzēt, ka tiesu vai administratīvās iestādes var atteikt apstiprināt atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu, ja šāda apturēšana nav nepieciešama vai ja tādējādi netiktu sasniegts pirmajā daļā noteiktais mērķis.

2. Neskarot 2.b un 3. punktu, dalībvalstis nodrošina, lai atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana varētu **attiekties** uz visa veida **prasījumiem**, tostarp nodrošinātiem prasījumiem un privilģētiem **prasījumiem**.
- 2.a **Dalībvalstis var paredzēt, ka atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana var būt vispārēja un aptvert visus kreditorus, vai tā var būt ierobežota un aptvert vienu vai vairākus atsevišķus kreditorus vai kreditoru kategorijas (...).**
- 2.b **Dalībvalstis konkrēti definētos apstākļos no atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas tvēruma var izslēgt konkrētus prasījumus vai prasījumu kategorijas, ja šāda izslēgšana ir pienācīgi pamatota un**
 - (a) **ja nav domājams, ka izpildes panākšana kaitēs darījumdarbības pārstrukturēšanai; vai**
 - (b) **ja apturēšana netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmētu minētos prasījumus izvirzījušos kreditorus.**

3. Šā panta 2. punkts neattiecas uz (...) darbinieku prasījumiem.

Dalībvalstis var piemērot 2. punktu šādiem prasījumiem, ja un ciktāl dalībvalstis (...) nodrošina, ka šo prasījumu summas samaksa tiek garantēta **preventīvās pārstrukturēšanas regulējumā** ar aizsardzību, kuras līmenis ir vismaz līdzvērtīgs aizsardzībai, kāds paredzēts attiecīgajos valsts tiesību aktos, ar kuriem transponēta Direktīva 2008/94/EK.

4. Dalībvalstis ierobežo atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas **sākotnējo** ilgumu līdz maksimālajam laikposmam, kas nepārsniedz četrus mēnešus.
5. **Neatkarīgi no 4. punkta** dalībvalstis var (...) dot tiesu vai administratīvajām iestādēm iespēju pagarināt atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas (...) ilgumu vai pēc parādnieka, **kreditora vai – attiecīgā gadījumā – pēc pārstrukturēšanas jomā praktizējoša speciālista** lūguma no jauna apturēt atsevišķas izpildes panākšanas darbības. Šādu pagarinājumu vai jaunu atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas laikposmu apstiprina vienīgi **precīzi noteiktos apstākļos, ja šādi pagarinājumi vai jauni apturēšanas laikposmi ir pienācīgi pamatoti. (...)**
6. (...)
7. Kopumā atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas ilgums, ieskaitot pagarināšanu un atjaunošanu, nepārsniedz divpadsmit mēnešus.
- 7.a **Atkāpjoties no 7. punkta, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem pārstrukturēšanas plāns astoņu mēnešu laikā no sākotnējās atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas sākuma ir jāiesniedz tiesu vai administratīvajai iestādei apstiprinājuma iegūšanai, dalībvalstis var paredzēt, ka apturēšanas termiņš tiek pagarināts līdz plāna apstiprināšanai.**
8. Dalībvalstis nodrošina, ka tiesu vai administratīvās iestādes (...) atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu var atcelt **šādos gadījumos:**
- a) **apturēšana vairs neatbilst 1. punktā izklāstītajam mērķim; vai**

- b) ja tas paredzēts valsts tiesību aktos – atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana ir vai būtu netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmējusi vienu vai vairākus kreditorus vai vienu vai vairākas kreditoru kategorijas.

Dalībvalstis var paredzēt, ka atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas atcelšana ir iespējama tikai gadījumos, kad kreditoriem nav bijusi iespēja tikt uzklautiem pirms apturēšanas stājusies spēkā vai pirms tiesu vai administratīvā iestāde apstiprinājusi laikposma pagarināšanu.

Nepārkāpjot 4. punktā noteikto termiņu, dalībvalstis var paredzēt minimālo laikposmu, kura laikā atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanu nevar atcelt.

9. (...)

7. pants

Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas sekas

1. Ja valsts tiesību aktos paredzēts parādnieka pienākums (...) iesniegt pieteikumu par tādas maksātnespējas **procedūras uzsākšanu, kura var noslēgties ar parādnieka likvidāciju**, rodas (...) atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas laikā, šo pienākumu aptur uz **minētās** atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas laiku.
2. (...) **Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana (...), kas notiek saskaņā ar 6. pantu, uz apturēšanas laiku aptur tādas maksātnespējas procedūras uzsākšanu pēc viena vai vairāku kreditoru lūguma, kura var noslēgties ar parādnieka likvidāciju.**

3. Dalībvalstis var atkāpties no 1. **un 2. punkta**, ja parādnieks (...) **nav** spējīgs attiecīgajā termiņā samaksāt **savus** parādus (...). Šādā gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka (...) tiesu vai administratīvā iestāde var nolemt (...) atstāt spēkā atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas iespēju, **ja, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus, tādas maksātnespējas procedūras uzsākšana, kura var noslēgties ar parādnieka likvidāciju, neatbilstu kreditoru vispārējām interesēm.**

4. (...)

5. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditori **neizvairās** no izpildāmu līgumu izpildes vai tos neizbeidz, nepaātrina vai citādi nepārveido parādniekam nelabvēlīgā veidā, izmantojot līguma klauzulu, kurā paredzēti šādi pasākumi, tikai šādu iemeslu dēļ:

(c) **lūgums uzsākt preventīvās pārstrukturēšanas procedūru;**

(d) **lūgums apturēt atsevišķas izpildes panākšanas darbības;**

(e) **preventīvās pārstrukturēšanas procedūras uzsākšana; vai**

(f) **atsevišķu izpildes panākšanas darbību kā tādu apturēšanas apstiprināšana.**
(...)

5.a Dalībvalstis **var paredzēt noteikumus, ar kuriem tiek noteikts aizliegums vai ierobežojumi** (...) kreditoriem, uz kuriem attiecas apturēšana, **izvairīties no** izpildāmu līgumu izpildes vai tos **izbeigt, paātrināt** vai citādi **pārveidot** parādniekam nelabvēlīgā veidā – tas attiecas uz parādiem, kuri radušies pirms apturēšanas **un kurus parādnieks nav samaksājis.**

Šis punkts attiecas jo īpaši uz būtiskiem līgumiem, kas ir nepieciešami uzņēmuma ikdienas darbības turpināšanai.

- 5.b Dalībvalstis var paredzēt, ka atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana neattiecas uz savstarpējā ieskaita līgumiem, tostarp noslēguma ieskaita līgumiem, finanšu tirgos, enerģijas tirgos un izejvielu tirgos pat apstākļos, kad 31. pants nav piemērojams, – ja šādu līgumu izpilde ir panākama saskaņā ar valstu maksātnespējas tiesību aktiem. Apturēšana tomēr attiecas uz prasījuma izpildes panākšanu, ko īsteno kreditors pret parādnieku, ja šis prasījums radies savstarpējā ieskaita līguma darbības rezultātā.
6. Šī direktīva neliedz parādniekam veikt maksājumus parasti veiktās komercdarbības ietvaros par neietekmēto kreditoru prasījumiem un par ietekmēto kreditoru prasījumiem, kas rodas (...) atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas laikā.
7. Dalībvalstis nodrošina, lai apturēšanas pārtraukšana bez pārstrukturēšanas plāna pieņemšanas kā tāda nebūtu iemesls tādas maksātnespējas procedūras uzsākšanai, kura var noslēgties ar parādnieka likvidāciju, ja vien nav izpildīti pārējie šādas uzsākšanas nosacījumi, kas paredzēti attiecīgās valsts tiesību aktos.

3. nodaļa

Pārstrukturēšanas plāns

8. pants

Pārstrukturēšanas plāna saturs

1. Dalībvalstis paredz, lai ikvienā pārstrukturēšanas plānā, kas tiek iesniegts **pieņemšanai saskaņā ar 9. pantu vai** apstiprināšanai tiesu iestādē vai administratīvajā iestādē **saskaņā ar 10. pantu**, būtu ietverta vismaz šādu informācija:
 - (a) parādnieka identitāte (...);
 - (b) **aktīvi un saistības pārstrukturēšanas plāna iesniegšanas brīdī, kā arī parādnieka ekonomiskās situācijas un darbinieku stāvokļa apraksts un** parādnieka grūtību (...) cēloņu un apmēra **apraksts**;
 - (c) (...) ietekmētās personas, kuras minētas individuāli vai (...) pēc parāda kategorijām **saskaņā ar valsts tiesību aktiem**, kā arī to prasījumi vai intereses, uz kuriem attiecas pārstrukturēšanas plāns;
 - (d) **attiecīgā gadījumā** – kategorijas, kurās **pārstrukturēšanas plāna** (...) pieņemšanas vajadzībām apvienotas ietekmētās personas, un attiecīgā (...) katras kategorijas **prasījumu un dalības vērtība**;
 - (e) **attiecīgā gadījumā** – (...) personas, kuras minētas individuāli vai (...) pēc parāda kategorijām **saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kuras neietekmē pārstrukturēšanas plāns**, pievienojot **aprakstu** par iemesliem, kāpēc ir (...) ierosināts tās **neietekmēt**;

- (f) **pārstrukturēšanas plāna noteikumi, tostarp jo īpaši:**
- i) jebkādi (...) ierosinātie pārstrukturēšanas pasākumi, kas minēti **2. panta 1. punkta 2) apakšpunktā;**
 - ii) **attiecīgā gadījumā – šādu pasākumu ierosinātais ilgums; un**
 - iii) **jauns finansējums, kas sagaidāms pārstrukturēšanas plāna ietvaros un iemesli, kāpēc šādu plānu nepieciešams īstenot; un**
- (g) (...) **pamatojums (...), kurā skaidrots, kāpēc ir saprātīgas izredzes ar pārstrukturēšanas plānu novērst parādnieka maksātnespēju un nodrošināt darījumdarbības pastāvētspēju, tostarp izklāstot priekšnosacījumus, kas vajadzīgi, lai plāns būtu sekmīgs.**
2. Dalībvalstis pārstrukturēšanas plāniem nodrošina **tiešsaistē pieejamu visaptverošu pārbaudes sarakstu, kurš ir pielāgots MVU vajadzībām. Pārbaudes sarakstā ir ietvertas praktiskas nostādnes par to, kā pārstrukturēšanas plāns jāizstrādā saskaņā ar valsts tiesību aktiem. (...)**
3. (...)

9. pants

Pārstrukturēšanas plāna pieņemšana

01. Dalībvalstis nodrošina, lai – neatkarīgi no tā, kurš iesniedz pieteikumu par preventīvās pārstrukturēšanas procedūru saskaņā ar 4. pantu, – parādniekiem būtu tiesības iesniegt pārstrukturēšanas plānus ietekmētajām personām pieņemšanai. Dalībvalstis var arī paredzēt, ka tiesības iesniegt pārstrukturēšanas plānus ir kreditoriem un pārstrukturēšanas jomā praktizējošiem speciālistiem.

1. Dalībvalstis nodrošina, ka (...) ietekmētās **personas** ir tiesīgas balsot par pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu. (...)
- 1.a **Neatkarīgi no 1. punkta dalībvalstis var nepiešķirt balsošanas tiesības šādām personām:**
 - (a) **akcionāri, dalībnieki un biedri;**
 - (b) **kreditori, kuru prasījumiem parastajā likvidācijas prioritāšu secībā ir zemāks rangs salīdzinājumā ar parasto, nenodrošināto kreditoru prasījumiem; vai**
 - (c) **jebkura ar parādnieku vai parādnieka darījumdarbību saistīta persona, kurai saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir interešu konflikts.**
2. Dalībvalstis nodrošina, ka **saskaņā ar valsts tiesību aktiem** ietekmētās personas tiek apvienotas atsevišķās kategorijās, kuras (...) **pietiekami** atspoguļo interešu kopīgumu. Pārstrukturēšanas plāna pieņemšanas vajadzībām atsevišķās kategorijās apvieno vismaz nodrošinātos un nenodrošinātos prasījumus. Dalībvalstis var arī paredzēt, ka darbinieku **prasījumus** uzskata par atsevišķu kategoriju.

Dalībvalstis var paredzēt, ka parādnieki, kuri ir MVU, var izvēlēties ietekmētās personas neiedalīt atsevišķās kategorijās.
3. Tiesu vai administratīvā iestāde pārbauda **kategoriju izveidi**, kad ir iesniegts lūgums (...) apstiprināt pārstrukturēšanas plānu. **Dalībvalstis var paredzēt, ka tiesu vai administratīvā iestāde kategoriju izveidi pārbauda un apstiprina agrākā posmā.**
4. Ietekmētās personas pieņem (...) pārstrukturēšanas plānu, ja katrā (...) kategorijā ir sasniegts šo personu prasījumu vai dalības apmēra vairākums. **Dalībvalstis papildus var pieprasīt, lai katrā kategorijā būtu sasniegts ietekmēto personu skaita vairākums.**

Dalībvalstis nosaka, kāds vairākums **ir nepieciešams** pārstrukturēšanas plāna pieņemšanai. **Minētais vairākums** (...) nepārsniedz 75 % no katrā kategorijā pārstāvēto prasījumu vai dalības apmēra **vai – attiecīgā gadījumā – no ietekmēto personu skaita katrā kategorijā.**

5. **Neatkarīgi no 1.–4. punkta** dalībvalstis var **paredzēt**, ka **oficiālu** balsojumu par pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu **var aizstāt ar** (...) vienošanos, **ko atbalsta** nepieciešamais vairākums.
6. (...)

10. pants

Pārstrukturēšanas plāna apstiprināšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka **vismaz** šādi turpmāk minētie pārstrukturēšanas plāni **ir** saistoši iesaistītajām personām vienīgi tad, ja tos apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde:
 - (a) pārstrukturēšanas plāns, kas ietekmē to ietekmēto personu **prasījumus vai** intereses, kuras nepiekrīt pārstrukturēšanas plānam; **un**
 - (b) pārstrukturēšanas plāns, kurā paredzēts jauns finansējums.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka nosacījumi, ar kādiem tiesa vai administratīvā iestāde pārstrukturēšanas plānu var apstiprināt, ir nepārprotami konkretizēti un ietver vismaz šādus nosacījumus:
 - (a) pārstrukturēšanas plāns ir pieņemts saskaņā ar 9. pantu (...);
 - aa) pret kreditoriem vienā balsošanas kategorijā vai – ja saskaņā ar 9. panta 2. punkta otro daļu ir tikai viena kategorija – pret kreditoriem ar pietiekamu interešu kopīgumu izturas vienlīdzīgi, proporcionāli viņu prasījumam;**

- ab) pārstrukturēšanas plāns saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir paziņots visām ietekmētajām personām;**
- (b) ja ir nepiekrītoši kreditori,** pārstrukturēšanas plāns atbilst kreditoru interešu ievērošanas kritērijam;
- (c) attiecīgā gadījumā** – jaunais finansējums ir nepieciešams pārstrukturēšanas plāna īstenošanai, un tam nav netaisnīgi nelabvēlīgas ietekmes uz kreditoru interesēm.

To, vai ir nodrošināta atbilstība pirmās daļas b) punktam, tiesu vai administratīvā iestāde pārbauda tikai apstrīdēšanas gadījumā.

- 3. Dalībvalstis nodrošina, ka tiesu vai administratīvajām iestādēm **ir iespēja** atteikties apstiprināt pārstrukturēšanas plānu, ja, objektīvi spriežot, šādam plānam **nebūtu** (...) izredžu novērst parādnieka maksātnespēju un nodrošināt uzņēmuma pastāvētspēju.
- 4. (...)

11. pants

Pārkatēgoriju piespiedu piemērošana

- 1. Dalībvalstis nodrošina, ka pārstrukturēšanas plānu, kuru nav apstiprinājušas **visas** ietekmēto personu **balsošanas kategorijas, kā paredzēts 9. panta 4. punktā,** tiesu vai administratīvā iestāde var apstiprināt pēc parādnieka priekšlikuma vai (...) ar parādnieka piekrišanu un ka tas kļūst saistošs (...) nepiekrītošajām **balsošanas** kategorijām, ja šis pārstrukturēšanas plāns **atbilst vismaz šādiem nosacījumiem:**
 - (a) tas atbilst 10. panta 2. punktam;**
 - (b) to ir apstiprinājušas nepieciešamās ietekmēto personu balsosšanas kategorijas saskaņā ar 2. punktu;**

- (c) tas atbilst taisnīguma kritērijam saskaņā ar 2.a punktu;
- (d) neviena ietekmēto personu kategorija saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu nevar saņemt vai paturēt vairāk par tās prasījumu vai pilnu interešu apjomu;

Atkāpjoties no pirmās daļas, dalībvalstis var noteikt, ka prasība par parādnieku vienošanos attiecas tikai uz gadījumiem, kad parādnieki ir MVU.

2. **Lai pārstrukturēšanas plānu varētu apstiprināt, dalībvalstis nosaka, ka tam ir jāpiekrīt vai nu:**

- (a) vismaz vienai ietekmēto **personu balsošanas** kategorijai **vai, ja to paredz valsts tiesību akti, tiesībās ierobežotu personu** kategorijai, kas nav akcionāru, dalībnieku un biedru kategorija **vai** jebkura cita kategorija, kura pēc **parādnieka kā darbību turpinoša uzņēmuma** vērtēšanas nesaņemtu nekādu maksājumu vai **nesaglabātu nekādu dalību, vai, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, ir pamatoti uzskatāms, ka tā nesaņemtu nekādu maksājumu vai nesaglabātu nekādu dalību,** ja tiktu piemērota parastā likvidācijas prioritārā secība saskaņā ar valsts tiesību aktiem; vai
- (b) **ietekmēto personu balsošanas kategoriju vairākumam, ar noteikumu, ka vismaz viena no minētajām kategorijām ir nodrošināto kreditoru kategorija vai tai ir augstāks prioritātes rangs nekā parasto, nenodrošināto kreditoru kategorijai.**

Dalībvalstis valsts tiesību aktos var paredzēt abas alternatīvas.

Dalībvalstis var **palielināt** plāna apstiprināšanai nepieciešamo ietekmēto personu kategoriju skaitu (...) **vai, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, tiesībās ierobežoto personu kategoriju skaitu, kā noteikts šā punkta a) apakšpunktā.**

2.a Dalībvalstis nosaka taisnīguma kritēriju, izvirzot prasību, ka vai nu:

- (a) nepiekrītošā ietekmēto kreditoru balsošanas kategorija tiek pilnībā apmierināta ar tādiem pašiem vai līdzvērtīgiem līdzekļiem, ja kategorijai ar zemāku prioritātes rangu saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu ir paredzēts saņemt kādu maksājumu vai saglabāt kādu dalību; vai
- (b) nepiekrītošās ietekmēto kreditoru balsošanas kategorijas ir vismaz tikpat labvēlīgā situācijā kā citas tā paša prioritātes ranga kategorijas un labvēlīgākā situācijā nekā visas kategorijas ar zemāku prioritātes rangs.

Dalībvalstis var saglabāt vai paredzēt noteikumus, ar kuriem atkāpjas no 2.a punkta a) apakšpunkta, ja tas ir nepieciešams pārstrukturēšanas plāna mērķu sasniegšanai un ja ar pārstrukturēšanas plānu netiek netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmētas jebkādu ietekmēto personu tiesības vai intereses.

2.b *Mutatis mutandis* piemēro 10. panta 3. punktu.

12. pants

Akcionāri, dalībnieki un biedri

1. Ja dalībvalstis 9. līdz 11. panta piemērošanu neattiecina uz akcionāriem, dalībniekiem un biedriem, tās ar citiem līdzekļiem nodrošina, ka (...) minētie (...) akcionāri, dalībnieki un biedri (...) nesamērīgi nekavē pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu, apstiprināšanu vai īstenošanu (...).

Dalībvalstis var pielāgot to, kas saskaņā ar 1. punktu ir nesamērīgi, nolūkā ņemt vērā, *inter alia* to, vai parādnieks ir MVU vai liels uzņēmums, ierosinātos pārstrukturēšanas pasākumus, kas skar akcionāru, dalībnieku vai biedru tiesības, akcionāra, dalībnieka vai biedra veidu, to, vai parādnieks ir juridiska vai fiziska persona, vai to, vai partneriem sabiedrībā ir ierobežota vai neierobežota atbildība.

2. (...)

3. nodaļa

Pārstrukturēšanas plāns

13. pants

Tiesas vai administratīvās iestādes veiktā vērtēšana

1. (...) Tiesu vai administratīvā iestāde **pieņem lēmumu par vērtēšanu (...)**, balstoties uz apgalvojumu, ka nav izpildīts **vai nu:**
 - (a) **2. panta 1. punkta 9) apakšpunktā ietvertais** kreditoru interešu ievērošanas kritērijs; **vai**
 - (b) **11. panta 2. punkta a) apakšpunktā ietvertie pārkatēriju piespiedu piemērošanas nosacījumi,****tikai tad, ja nepiekrītošā ietekmētā persona** ir apstrīdējusi pārstrukturēšanas plānu.
 2. (...)
 3. Dalībvalstis nodrošina, ka **tiesu vai administratīvās iestādes nolūkā pieņemt lēmumu par vērtēšanu saskaņā ar 1. punktu var iecelt vai uzklaut** pienācīgi kvalificētus lietpratējus (...).
 4. **Šā panta 1. punkta piemērošanas nolūkā** dalībvalstis nodrošina, ka (...) **nepiekrītošā ietekmētā persona apstrīdēšanu var īstenot, vēršoties** tiesu iestādē vai administratīvajā iestādē, kas tiek lūgta apstiprināt pārstrukturēšanas plānu (...).
- Dalībvalstis var nodrošināt, lai šādu apstrīdēšanu varētu īstenot** lēmuma par pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanu pārsūdzības ietvaros.

14. pants

Pārstrukturēšanas plāna sekas

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pārstrukturēšanas plāni, kurus apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde, ir saistoši **visām ietekmētajām personām**.
2. **Dalībvalstis nodrošina, ka pārstrukturēšanas plāns neietekmē kreditorus, kuri nav iesaistīti šā plāna pieņemšanā saskaņā ar valsts tiesību aktiem.**

15. pants

Pārsūdzība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka **valsts tiesību aktos paredzētas pārsūdzības par** tiesu iestādes pieņemtu lēmumu, **ar ko apstiprināts vai noraidīts** pārstrukturēšanas plāns, **tiek iesniegtas** augstākas instances tiesu iestādē.

Dalībvalstis nodrošina, ka pārsūdzības par administratīvas iestādes pieņemtu lēmumu, **ar ko apstiprināts vai noraidīts** pārstrukturēšanas plāns, **tiek iesniegtas** tiesu iestādē.

2. (...)
3. Pārsūdzība par lēmumu, ar ko apstiprināts pārstrukturēšanas plāns, neaptur šāda plāna izpildi.

Atkāpjoties no pirmās daļas, dalībvalstis var paredzēt, ka tiesu iestādes var apturēt pārstrukturēšanas plāna vai to daļu izpildi, ja tas ir nepieciešams un lietderīgi kādas personas interešu aizsardzībai.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka, ja pārsūdzība saskaņā ar 3. punktu tiek apmierināta, tiesa var:
- (a) atcelt pārstrukturēšanas plānu; vai
 - (b) **pārstrukturēšanas plānu grozīt, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, un to apstiprināt (...).**

Dalībvalstis var paredzēt: ja pārstrukturēšanas plāns tiek apstiprināts saskaņā ar pirmās daļas b) punktu, personai, kura ir cietusi finansiālus zaudējumus un kuras pārsūdzība ir apmierināta, tiek piešķirta kompensācija.

4. NODAĻA

Aizsardzība attiecībā uz jaunu finansējumu, pagaidu finansējumu un citiem ar pārstrukturēšanu saistītiem darījumiem

16. pants

Aizsardzība attiecībā uz jaunu finansējumu un pagaidu finansējumu

1. Dalībvalstis nodrošina, ka jauns finansējums un pagaidu finansējums tiek atbilstīgi (...) aizsargāts. **Paredz vismaz, ka parādnieka vēlākas maksātnespējas gadījumā**
- (a) jaunu **finansējumu** un pagaidu finansējumu neatzīst par spēkā neesošu, par tādu, kas var tikt atzīts par spēkā neesošu, vai par neizpildāmu, **un**
 - (b) **šāda finansējum piešķirējiem (...) nerodas civilā, administratīvā vai kriminālā atbildība**
- tikai tā iemesla dēļ, ka šāds finansējums kaitē kreditoru kopumam. (...)**

- 1.a Dalībvalstis var ierobežot 1. punkta tvērumu saistībā ar jaunu un pagaidu finansējumu, attiecinot to tikai uz gadījumiem, kad plānu ir apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde vai kad pagaidu finansējumam tikusi piemērota *ex ante* kontrole.
- 1.b Dalībvalstis no 1. panta piemērošanas jomas var izslēgt pagaidu finansējumu, kas piešķirts pēc tam, kad parādnieks vairs nespēj attiecīgā termiņā samaksāt savus parādus.
2. Dalībvalstis var paredzēt, ka parādnieka vēlākas maksātnespējas gadījumā personām, kas piešķir jaunu vai pagaidu finansējumu, tiek piešķirtas tiesības saņemt maksājumu ar augstāku prioritāti (...) salīdzinājumā ar citiem kreditoriem, kuru prasījumiem citādi būtu augstāka vai vienāda prioritāte (...).
3. (...)

17. pants

Aizsardzība attiecībā uz citiem ar pārstrukturēšanu saistītiem darījumiem

1. Neskarot 16. pantu, dalībvalstis nodrošina, ka vēlākas parādnieka maksātnespējas gadījumā darījumi, kas ir pienācīgi un uzreiz nepieciešami pārstrukturēšanas plāna apspriešanai, (...) netiek atzīti par spēkā neesošiem, par tādiem, kas var tikt atzīti par spēkā neesošiem, vai par neizpildāmiem **tikai tā iemesla dēļ, ka šādi darījumi kaitē kreditoru kopumam (...).**
- 1.a Dalībvalstis var ierobežot 1. punkta tvērumu, attiecinot to tikai uz gadījumiem, kad plānu ir apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde vai kad šādiem darījumiem tikusi piemērota *ex ante* kontrole.
- 1.b Dalībvalstis no 1. panta piemērošanas jomas var izslēgt darījumus, kas noslēgti pēc tam, kad parādnieks vairs nespēj attiecīgā termiņā atmaksāt savus parādus.

2. Šā panta 1. punktā minētie darījumi (...) ietver **vismaz**:
- (a) maksājumu, ar ko sedz (...) maksas un izmaksas saistībā ar pārstrukturēšanas plāna apspriešanu, pieņemšanu **vai** apstiprināšanu (...);
 - (b) maksājumu, ar ko sedz (...) maksas un izmaksas saistībā ar profesionālām konsultācijām **ciešā saistībā** ar (...) pārstrukturēšanu (...); **un**
 - (c) (...)
 - (d) jebkādu (...) maksājumus un izmaksas parasti veiktās komercdarbības ietvaros, **izņemot a) un b) apakšpunktos uzskaitītos.**
 - (e) (...)
3. (...)
4. **Neskarot 16. pantu**, dalībvalstis nodrošina, ka **vēlākas parādnieka maksātnespējas gadījumā** ikviens darījums (...), **kas ir pienācīgs un uzreiz nepieciešams** pārstrukturēšanas plāna īstenošanai **un kas ir veikts saskaņā ar** (...) pārstrukturēšanas plānu, ko apstiprinājusi tiesu vai administratīvā iestāde (...), netiek atzīts par spēkā neesošu, par tādu, kas var tikt atzīts par spēkā neesošu, vai par neizpildāmu **tikai tā iemesla dēļ, ka šāds darījums** kaitē kreditoru kopumam (...).

5. NODAĻA

Pārvaldes institūciju amatpersonu pienākumi maksātnespējas iespējamības apstākļos

18. pants

(...)

III SADAĻA

(...) Parādsaistību dzēšana un diskvalifikācija

19. pants

Saistību dzēšanas iespējas

1. Dalībvalstis nodrošina, ka **maksātnespējīgiem** uzņēmējiem **ir pieejama vismaz viena procedūra, kas var noslēgties ar pilnīgu parādsaistību dzēšanu** saskaņā ar šo direktīvu.

Dalībvalstis var pieprasīt, lai tiktu izbeigta tirdzniecība, darījumdarbība, amatniecība vai profesija, ar kuru parāds ir saistīts.
2. Dalībvalstis, kurās pilnīga parādsaistību dzēšana ir atkarīga no tā, vai uzņēmējs daļēji veic parādu atmaksu, nodrošina, lai saistītais atmaksas pienākums būtu balstīts uz uzņēmēja konkrēto stāvokli un **jo īpaši (...)** lai tas būtu samērīgs ar **uzņēmēja apķīlātajiem vai rīcībā esošajiem ienākumiem un aktīviem** saistību dzēšanas laikposmā **un lai tajā būtu ņemtas vērā kreditoru taisnīgās intereses.**

20. pants

Saistību dzēšanas laikposms

1. **Dalībvalstis nodrošina, lai (...)** laikposms, pēc kura **ir iespējams pilnīgi dzēst** parādsaistības **maksātnespējīgiem** uzņēmējiem, nepārsniegtu trīs gadus, skaitot **vēlākais no dienas, kad –**
 - (a) **tādas procedūras gadījumā, kurā ir ietverts atmaksas plāns, – ir pieņemts tiesu vai administratīvās iestādes lēmums apstiprināt plānu vai (...)** plāna īstenošanas sākšanu (...), vai arī

(b) **jebkuras citas procedūras gadījumā, – ir pieņemts tiesu vai administratīvās iestādes lēmums (...) uzsākt (...) procedūru, vai no brīža, kad ir noteikta maksātnespējīgā parādnieka manta.**

2. Dalībvalstis nodrošina, lai (...) **saistību dzēšanas laikposma beigās maksātnespējīgiem uzņēmējiem, kas ir izpildījuši savus pienākumus, ja šādi pienākumi pastāv saskaņā ar valsts tiesību aktiem, to parādsaistības tiktu dzēstas bez nepieciešamības vērsties tiesu vai administratīvajā iestādē ar mērķi uzsākt kādu papildu procedūru, kas nav minēta 1. punktā.**

Neskarot pirmo daļu, dalībvalstis var paturēt spēkā vai ieviest normas, kas tiesu vai administratīvajai iestādei ļauj *ex officio* vai pēc tādas personas pieprasījuma, kurai ir leģitīmas intereses, pārbaudīt, vai uzņēmēji ir izpildījuši pienākumus, lai panāktu parādsaistību dzēšanu.

2.a Dalībvalstis var paredzēt, ka pilnīga parādsaistību dzēšana negatīvi neietekmē tādas maksātnespējas procedūras turpināšanu, kuras rezultātā tiek realizēti un sadalīti uzņēmēja aktīvi, kas bija daļa no maksātnespējīgā parādnieka mantas 2. punkta pirmajā daļā minētajā brīdī.

21. pants

Diskvalifikācijas laikposms

1. Dalībvalstis nodrošina, lai gadījumos, kad **maksātnespējīgs** uzņēmējs panāk parādsaistību dzēšanu saskaņā ar šo direktīvu, jebkāda diskvalifikācija, kas liedz uzsākt vai veikt tirdzniecību, darījumdarbību, amatniecību vai darboties profesijā **tikai tāpēc, ka** uzņēmējs **ir maksātnespējīgs**, zaudētu spēku vēlākais saistību dzēšanas laikposma beigās. (...)

- 1.a Dalībvalstis nodrošina, lai, beidzoties saistību dzēšanas laikposmam, šā panta 1. punktā minētā diskvalifikācija pārstatu būt spēkā bez nepieciešamības vērsties tiesu vai administratīvā iestādē ar mērķi uzsākt kādu papildu procedūru, kas nav minēta 20. panta 1. punktā.

22. pants

Atkāpes

1. Atkāpjoties no 19.–21. panta, dalībvalstis var paturēt spēkā vai ieviest normas, kas **liedz**, ierobežo **vai atsauc** iespējas izmantot parādsaistību dzēšanu vai paredz ilgākus laikposmus pilnīgas **parādsaistību** dzēšanas panākšanai vai ilgākus diskvalifikācijas laikposmus konkrētos, precīzi noteiktos apstākļos, ja šādas **atkāpes** ir **pienācīgi pamatotas (...)**, piemēram:
- (a) **ja maksātnespējīgs** uzņēmējs **saskaņā ar valsts tiesību aktiem** parādsaistību uzņemšanās laikā, **maksātnespējas procedūras laikā** vai parāda **maksājuma** laikā **attiecībā pret kreditoriem vai citām ieinteresētajām personām** rīkojās negodīgi vai negodprātīgi;
 - (b) **ja maksātnespējīgs** uzņēmējs nepilda atmaksas plānu vai jebkādus citus juridiskus pienākumus, kuru mērķis ir kreditoru interešu aizsardzība, **tostarp pienākumu maksimāli palielināt kreditoru ieņēmumus;**
 - ba) **ja maksātnespējīgs** uzņēmējs nepilda informēšanas vai sadarbības pienākumus **saskaņā ar valsts tiesību aktiem;**
 - (c) ja saistību dzēšanas **pieteikums** ir iesniegts ļaunprātīgā nolūkā;
 - (d) **ja pēc tam, kad maksātnespējīgam uzņēmējam ir piešķirta pilnīga parādsaistību dzēšana vai informēšanas vai sadarbības pienākumu nopietna pārkāpuma dēļ ir atteikta pilnīga parādsaistību dzēšana, ir iesniegts jauns pieteikums** saistību dzēšanai (...) konkrētā laikposmā (...);

- da) ja nav segtas izmaksas saistībā ar procedūru, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu; vai
- db) ja ir nepieciešama atkāpe, lai nodrošinātu līdzsvaru starp parādnieka tiesībām un viena vai vairāku kreditoru tiesībām.

2. **Atkāpjoties no 20. panta**, dalībvalstis var paredzēt ilgākus saistību dzēšanas laikposmus, ja:

- a) aizsardzības pasākumi ir apstiprināti vai tos ir uzdevusi tiesu vai administratīvā iestāde, lai aizsargātu maksātnespējīga uzņēmēja pamatmājokli un attiecīgā gadījumā arī viņa ģimeni vai būtiskus aktīvus, kas ir vajadzīgi uzņēmēja tirdzniecības, darījumdarbības, amatniecības vai profesijas turpināšanai; vai
- b) maksātnespējīga uzņēmēja pamatmājoklis nav realizēts.

3. Dalībvalstis var izslēgt konkrētas parāda kategorijas, piemēram,

- (e) nodrošinātus parādus;
- (f) parādus, kas izriet no **vai ir saistīti ar** kriminālsodiem;
- (g) **parādus, kas izriet no** atbildības par neatļautu darbību;
- (h) **parādus attiecībā uz uzturēšanas saistībām, kas izriet no ģimenes, vecāku un bērnu, laulības vai radniecības attiecībām;**
- (i) parādus, kas radušies pēc tam, kad ir iesniegts pieteikums uzsākt procedūru, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu, vai kad ir uzsākta šāda procedūra; un
- (j) parādus, kas izriet no pienākuma segt izmaksas saistībā ar procedūru, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu,

no **parādsaistību** dzēšanas vai **ierobežot parādsaistību dzēšanas iespējas, vai** noteikt ilgāku saistību dzēšanas laikposmu, ja šāda izslēgšana, **ierobežošana** vai ilgāki laikposmi ir **pienācīgi** pamatoti (...).

4. Atkāpjoties no 21. panta, dalībvalstis var paredzēt ilgākus vai beztermiņa diskvalifikācijas laikposmus, ja **maksātnespējīgs** uzņēmējs darbojas profesijā, uz kuru attiecas īpaši ētikas noteikumi vai īpaši noteikumi par reputāciju vai speciālām zināšanām, vai profesijā, kas saistīta ar citu personu īpašuma pārvaldību, vai ja maksātnespējīgs uzņēmējs plāno iegūt piekļuvi šādai profesijai.
- 4.a Šī direktīva neskar valstu tiesību aktus attiecībā uz diskvalifikāciju, ko uzdevusi tiesu vai administratīvā iestāde un kas nav 21. pantā minētā diskvalifikācija.

23. pants

Procedūru apvienošana attiecībā uz (...) uzņēmēju parādiem

1. Dalībvalstis nodrošina, lai gadījumos, kad **maksātnespējīgiem uzņēmējiem ir (...)** parādi, kas radušies **viņu** tirdzniecības, darījumdarbības, amatniecības vai profesijas praktizēšanas laikā, kā arī (...) parādi, kas radušies ārpus minētajām darbībām, **pilnīgas parādsaistību** dzēšanas piemērošanas nolūkos visi **dzēšamie** parādi tiktu izskatīti vienā vienotā procedūrā.
2. Atkāpjoties no 1. punkta, dalībvalstis var paredzēt, ka (...) parādi, kas **maksātnespējīgiem uzņēmējiem radušies viņu tirdzniecības, darījumdarbības, amatniecības vai profesijas praktizēšanas laikā, un parādi, kas radušies ārpus minētajām darbībām**, ir izskatāmi atsevišķās procedūrās, ar noteikumu, ka šīs procedūras var tikt koordinētas, lai panāktu **pilnīgu parādsaistību** dzēšanu saskaņā ar šo direktīvu.

IV SADAĻA

Pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumi

24. pants

Tiesu un administratīvās iestādes

Neskarot tiesu varas neatkarību un jebkādas Savienībā pastāvošās atšķirības tiesu iestāžu organizācijā, dalībvalstis nodrošina, lai:

- a) **tiesu un administratīvo iestāžu darbinieki, kuri izskata pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūras, saņemtu atbilstošu (...) apmācību un lai tiem būtu savu pienākumu izpildei nepieciešamās speciālās zināšanas; un**
- b) **(...) pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūras tiktu izskatītas efektīvi (...).**

25. pants

(...)

26. pants

*(...) Pārstrukturēšanas, maksātnespējas un **parādsaistību dzēšanas procedūrās** praktizējošo speciālistu iecelšana*

Dalībvalstis nodrošina, lai:

- a) **praktizējoši speciālisti, kurus tiesu vai administratīvā iestāde iecēlusi saistībā ar pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūrām ("speciālisti"), saņemtu atbilstošu (...) apmācību un lai tiem būtu savu pienākumu izpildei nepieciešamās speciālās zināšanas;**
- b) (...) **atbilstības nosacījumi, kā arī** praktizējošo speciālistu iecelšanas, atcelšanas un atkāpšanās process (...) **būtu** skaidrs, pārredzams un taisnīgs (...);
- c) (...) **ieceļot** praktizējošu speciālistu (...) konkrētā gadījumā, **tostarp gadījumos ar pārrobežu elementiem,** pienācīgi tiktu ņemta vērā praktizējošā speciālista pieredze un speciālās zināšanas, **ievērojot šā gadījuma īpašās iezīmes (...); un**
- d) **jebkāda interešu konflikta novēršanas labad** parādniekiem un kreditoriem **būtu iespēja vai nu iebilst pret praktizējoša speciālista izraudzīšanu vai iecelšanu vai pieprasīt minētā speciālista aizstāšanu.**

2. (...)

3. (...)

4. (...)

(...) Praktizējošo speciālistu uzraudzība un atalgojums

1. Dalībvalstis ievieš atbilstošus pārraudzības un regulatīvus **mehānismus**, lai nodrošinātu praktizējošo speciālistu darba (...) **efektīvu** uzraudzību **ar mērķi nodrošināt, lai to pakalpojumi tiktu sniegti efektīvi un kompetenti un – attiecībā uz iesaistītajām personām – objektīvi un neatkarīgi. Minētie mehānismi ietver arī (...) efektīvus pārskatatbildības pasākumus** praktizējošiem speciālistiem, kuri nav izpildījuši savus pienākumus.
- 1.a **Dalībvalstis var mudināt praktizējošus speciālistus izstrādāt un ievērot rīcības kodeksus.**
2. Dalībvalstis nodrošina, lai praktizējošu speciālistu **atalgojumu** (...) reglamentētu noteikumi, kas **atbilst mērķim** (...) efektīvi pabeigt procedūras. (...)

Dalībvalstis nodrošina, ka ir **ieviestas** atbilstošas procedūras (...), **lai izšķirtu** strīdus par atalgojumu **un lai minētie strīdi tiktu izšķirti efektīvi.**

Elektronisko saziņas līdzekļu izmantošana

1. Dalībvalstis nodrošina, lai **pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūrās procedūras dalībnieki, praktizējošs speciālists vai tiesu vai administratīvā iestāde** varētu elektroniski **veikt**, tostarp pārrobežu situācijās, **vismaz šādas darbības**:
 - (a) iesniegt prasījumus;
 - (b) **iesniegt** pārstrukturēšanas vai atmaksas plānus (...);
 - (c) **informēt** kreditorus;
 - (d) (...);
 - (e) iesniegt **apstrīdējumus un** pārsūdzības.

V SADAĻA

(...) **Pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūru uzraudzība**

29. pants

Datu vākšana

1. (...) Dalībvalstis **katru gadu valsts līmenī** vāc un apkopo datus par **pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūrām** sadalījumā pa procedūru veidiem – vismaz par šādiem elementiem:
 - (a) to procedūru skaits, kuras tika **pieprasītas vai uzsāktas, ja šāda uzsākšana ir paredzēta valsts tiesību aktos, vēl notiek vai ir izbeigtas (...)**;
 - (b) **procedūru vidējais ilgums no pieteikuma iesniegšanas vai procedūru uzsākšanas dienas līdz to izbeigšanai**;
 - (c) **to procedūru skaits, kuras nav minētas ca) apakšpunktā, sadalījumā pa rezultātu (...) veidiem**;
 - ca) **pieteikumu skaits attiecībā uz pārstrukturēšanas procedūrām, kuras tika atzītas par nepieņemamām, tika noraidītas vai atsauktas pirms to uzsākšanas**;
 - (d) (...)
 - (e) (...)
 - (f) (...)
 - (g) (...)
- 1.a **Dalībvalstis katru gadu valsts līmenī vāc un apkopo datus par to parādnieku skaitu, uz kuriem attiecās pārstrukturēšanas procedūras vai maksātnespējas procedūras un kuriem trīs gadus pirms pieteikuma iesniegšanas vai šādu procedūru uzsākšanas, ja šāda uzsākšana ir paredzēta valsts tiesību aktos, bija saskaņā ar iepriekšējo pārstrukturēšanas procedūru, ar ko īsteno II sadaļu, apstiprināts pārstrukturēšanas plāns.**

- 1.b** Dalībvalstis katru gadu valsts līmenī var vākt un apkopot datus par katra veida procedūras vidējām izmaksām, kā arī par vidējiem naudas līdzekļu atgūšanas rādītājiem nodrošinātiem un nenodrošinātiem kreditoriem un attiecīgos gadījumos arī cita veida kreditoriem atsevišķi.
2. Dalībvalstis 1. punkta a)-c) apakšpunktā minētos datus un attiecīgos gadījumos, ja ir pieejami, arī 1.b punktā minētos datus sniedz šādā sadalījumā:
- (h) to parādnieku lielums, kuri nav fiziskas personas (...);
 - (i) vai parādnieki, uz kuriem attiecas pārstrukturēšanas vai maksātnespējas procedūras, ir fiziskas vai juridiskas personas; un
 - (j) (...) vai procedūras, kas noslēdzas ar parādsaistību dzēšanu, attiecas tikai uzņēmējiem vai arī uz visām fiziskām personām.
- 2.a** Dalībvalstis var vākt un apkopot 1., 1.a, 1.b un 2. punktā minētos datus, izmantojot paraugu atlases metodi, kas nodrošina, lai paraugi būtu reprezentatīvi attiecībā uz paraugu lielumu un daudzveidību.
3. Dalībvalstis vāc un apkopo datus, kas minēti 1., 1.a un 2. punktā un attiecīgos gadījumos arī 1. b punktā, par visu attiecīgo kalendāro gadu, kas beidzas 31. decembrī, sākot ar (...) pirmo pilno kalendāro gadu pēc [4. punktā minēto īstenošanas aktu piemērošanas (...) dienas]. Ik gadu līdz 31. decembrim pēc gada, uz kuru attiecas savāktie dati, minētos datus dara zināmus Komisijai, izmantojot standarta veidlapu datu paziņošanai.
4. Komisija šā panta 3. punktā minēto paziņojuma veidlapu nosaka ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 30. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

30. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija nepieņem īstenošanas akta projektu un tiek piemērota Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešā daļa.

VI SADAĻA

Nobeiguma noteikumi

31. pants

Saistība ar citiem tiesību aktiem un starptautiskiem instrumentiem

1. **Par** šīs direktīvas **normām augstāks juridiskais spēks ir šādiem aktiem:**
 - (a) Direktīva 98/26/EK (...) ²⁰;
 - (b) Direktīva 2002/47/EK (...) ²¹; un
 - (c) Regula (ES) 648/2012 (...) ²²;

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/26/EK (1998. gada 19. maijs) par norēķinu galīgumu maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmās (OV L 166, 11.6.1998., 45. lpp.).

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/47/EK (2012. gada 6. jūnijs) par finanšu nodrošinājuma līgumiem (OV L 168, 27.6.2002., 43. lpp.).

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.).

- 1.a** Šī direktīva neskar naudas līdzekļu nodrošinājuma prasības, kas Direktīvā (ES) 2015/2366 par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū paredzētas maksājumu iestādēm un Direktīvā 2009/110/EK par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību – elektroniskās naudas iestādēm.
- 2.** Šī direktīva neskar darbinieku tiesības, kas garantētas Direktīvās 98/59/EK, 2001/23/EK, 2002/14/EK, 2008/94/EK un 2009/38/EK.
- 2.a** Šīs direktīvas II sadaļa neskar šādu dokumentu piemērošanu, kuru puses šīs direktīvas pieņemšanas brīdī ir dažas no dalībvalstīm: Konvencija par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām un tās Protokols par jautājumiem, kas attiecas uz gaisa kuģu iekārtām.

32. pants

Direktīvas (ES) 2017/1132 grozījums

Direktīvas (ES) 2017/1132 ²³ 84. pantam pievieno šādu 4. punktu:

"4. Dalībvalstis atkāpjas no 58. panta 1. punkta, 68. panta, 72. panta, 73. panta, 74. panta, 79. panta 1. punkta b) apakšpunkta, 80. panta 1. punkta un 81. panta prasībām, ciktāl un cik ilgi (...) šādas atkāpes ir nepieciešamas, lai izveidotu preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, kas paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā [.../....]"*.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1132 (2017. gada 14. jūnijs) attiecībā uz sabiedrību tiesību dažiem aspektiem (OV L 169, 30.6.2017., 46. lpp.).

Šī norma neskar principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret akcionāriem (dalībniekiem).

* Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, par parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju un par pārstrukturēšanas, maksātnespējas un parādsaistību dzēšanas procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132 (OV [..]).

33. pants

Pārskatīšanas klauzula

Komisija ne vēlāk kā [*diena, kad aprit **pieci** gadi kopš dienas, kad sāk piemērot īstenošanas pasākumus*] un pēc tam ik pēc **septiņiem** gadiem iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu, tai skaitā par to, vai **būtu jāapsver** papildu pasākumi ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un **parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru** tiesiskā regulējuma konsolidēšanai un stiprināšanai (...).

34. pants

Īstenošana

1. Dalībvalstis vēlākais līdz [*diena, kad aprit 3 gadi kopš šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas*] pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas nepieciešami, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, **izņemot normas, kas nepieciešamas, lai izpildītu 28. panta a), b) un c) punkta prasības, un ko pieņem un publicē vēlākais līdz [*diena, kad aprit 5 gadi kopš šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas*], un normas, kas nepieciešamas, lai izpildītu 28. panta e) punkta prasības, un ko pieņem un publicē vēlākais līdz [*diena, kad aprit 7 gadi kopš šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas*]**. Tās tūlīt dara Komisijai zināmu **minēto noteikumu tekstu**.

Tās piemēro **normatīvos un administratīvos aktus, kas nepieciešami, lai izpildītu šīs direktīvas prasības**, no *[diena, kad aprit 3 gadi kopš šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas]*, izņemot normas, kas nepieciešamas, lai izpildītu 28. panta a), b) un c) punkta prasības, un ko piemēro no *[diena, kad aprit 5 gadi kopš šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas]*, un [...] normas, kas nepieciešamas, lai izpildītu 28. panta e) punkta prasības, un ko piemēro no *[diena, kad aprit 7 gadi kopš šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas]*.
(...)

Kad dalībvalstis pieņem minētos **noteikumus**, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. To, kā izdarāma šāda atsauce, nosaka dalībvalstis.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmas galvenās to tiesību aktu normas, kurus tās pieņem jomā, uz ko attiecas šī direktīva.

35. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

36. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā,

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētājs

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs